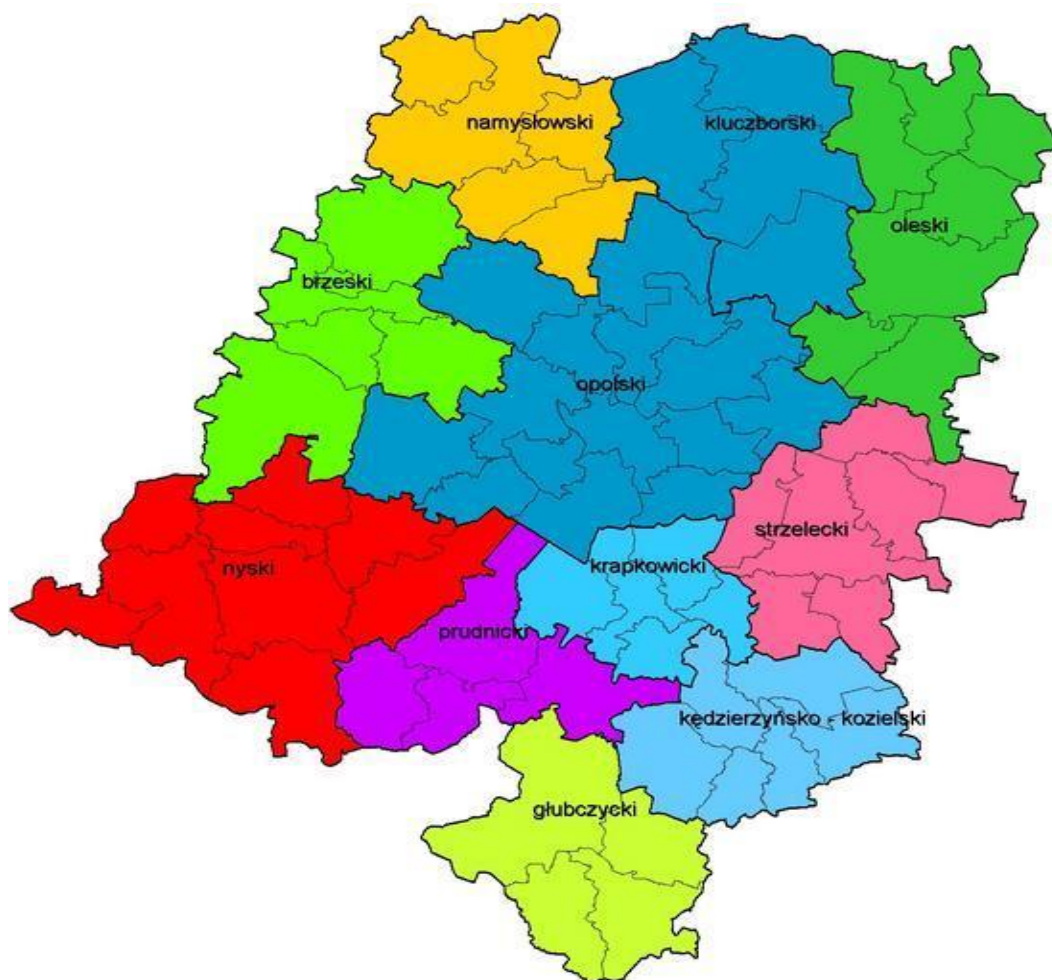

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2015 ROKU

DLA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

OPOLE 2016

Analizę opracował:
Wydział Obserwatorium Rynku Pracy
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Niniejsza analiza przedstawia charakterystykę ogólnych zjawisk i tendencji zachodzących na rynku pracy województwa opolskiego w 2015 roku.

W opracowaniu wykorzystano dane statystyczne pochodzące z obowiązującej sprawozdawczości rynku pracy realizowanej w ramach statystyki publicznej dotyczącej rynku pracy i diagnozy zjawiska bezrobocia . Wykorzystano następujące sprawozdania

MPiPS-01 za okres 2015 roku:

Załącznik 1, 2, 3, 4, 5, 7 oraz MPiPS-02 sprawozdanie o dochodach i wydatkach realizowanych w ramach Funduszu Pracy, wykorzystano również dane z działalności:

Wydziału Pośrednictwa Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego,

Wydziału Programowania i Wyboru Projektów,

Wydziału Ekonomiczno – Finansowego,

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,

Obserwatorium Rynku Pracy,

Wydziału Projektów Własnych i Przedsiębiorczości,

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

oraz podmiotów współrealizujących Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia

za 2015 rok.

Celem uzupełnienia wiedzy dotyczącej regionalnego rynku pracy, w materiale wykorzystano również publikacje Urzędu Statystycznego w Opolu.

Przedruk analizy w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OPOLU
Obserwatorium Rynku Pracy
ul. Głogowska 25c
45-315 Opole

Spis treści

I.	RYNEK PRACY	4
1.1	Sytuacja demograficzna	5
1.2	Sytuacja gospodarcza	6
1.2.1	Podmioty gospodarcze	6
1.2.2	Zatrudnienie	7
1.2.3	Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej	8
2.1	Poziom i stopa bezrobocia	10
2.2	Zróżnicowanie terytorialne	12
2.3	Zmiany w poziomie bezrobocia	13
2.4	Aktywizacja osób bezrobotnych	17
2.4	Struktura bezrobocia	18
2.4.1	Bezrobocie kobiet	18
2.4.2	Bezrobocie na wsi	18
2.4.3	Młodzież w wieku do 25 lat	19
2.4.4	Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	20
2.4.5	Bezrobotni bez prawa do zasiłku	21
2.4.6	Bezrobotni według wieku	22
2.4.7	Bezrobotni według wykształcenia	22
2.4.8	Bezrobotni według stażu pracy	23
2.4.9	Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę w miesiącach oraz długotrwale bezrobotni	24
2.4.10	Bezrobotni według zawodów i specjalności	25
3.1	Oferty pracy według zawodów	28
3.2	Oferty pracy według powiatów	29
II.	Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia w województwie opolskim	33
4.1	Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok	34
4.2	Działania wdrażające środki pochodzące Europejski Fundusz Społeczny	36
3.1	Działalność badawcza rynku	46
III.	PODSUMOWANIE	50

Załącznik nr 1

Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2015 roku.

I. RYNEK PRACY

1. Podstawowe uwarunkowania

Podrozdział ten stanowi najogólniejszy zarys uwarunkowań, które dotyczą regionu opolskiego i związane są w mniej lub bardziej bezpośredni sposób z rynkiem pracy. Podstawowe czynniki kształtujące społeczeństwo i gospodarkę województwa opolskiego zostały zamieszczone w 2012 roku w *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego*, która zawiera priorytety w rozwoju regionu do końca 2020 roku. W analizie SWOT, w części dotyczącej społeczeństwa, rynku pracy i warunków życia, zdiagnozowano mocne i słabe strony a także szanse i zagrożenia, które stanowią kontekstowe tło dla rozważań o bezrobociu i powiązanych z nim zjawiskach. Te wybrane czynniki przedstawiono poniżej:

Tabela 1: Analiza SWOT Rynku Pracy w województwie opolskim.

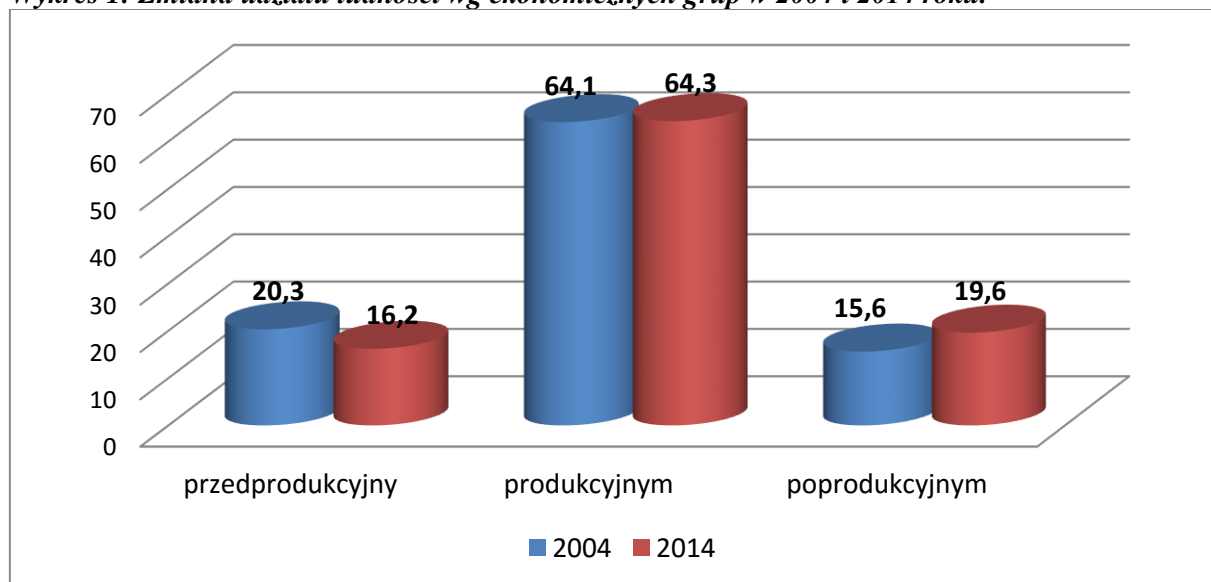
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • poziom i jakość życia mieszkańców, • samoorganizacja i aktywność społeczna na obszarach wiejskich, • wielokulturowość i wieloetniczność regionu z samoorganizującymi się społecznie i kulturowo grupami mieszkańców, • rola mniejszości niemieckiej, • sprawność instytucjonalna jednostek samorządu terytorialnego, • mobilność zasobów pracy, • trwałe sieci powiązań międzynarodowych, • etos pracy w regionie, • poziom dochodów rozporządzalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • wyludnianie się i struktura wieku ludności, • peryferyzacja obszarów wiejskich, • liczba miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem, • postawy przedsiębiorcze mieszkańców, • stabilność miejsc pracy, • dostępność mieszkań, • wysoki poziom bezrobocia na części obszaru regionu, • niedopasowanie strukturalne pomiędzy popytem a podażą na rynku pracy wynikające ze struktury kształcenia, • dysharmonia pomiędzy wysokim poziomem życia i aspiracji ludności, a jednocześnie nieadekwatnymi do tego możliwościami zatrudnienia i zarobkowania w regionie, • system zabezpieczeń przeciwpowodziowych, • potencjał naukowo-badawczy opolskich uczelni wyższych, • dostęp do infrastruktury społecznej i technicznej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • transfery dochodów, wiedzy i technologii, • wzrost presji na kształcenie ustawiczne i praktyczne, • remigracja i imigracja, • międzynarodowa i międzyregionalna współpraca opolskiego środowiska naukowego, • aktywna polityka prorodzinna, • aktywność sektora organizacji pozarządowych, • partnerska współpraca samorządów	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ ludności i kapitału intelektualnego (tzw. „brain drain” – „drenaż mózgow”), • nasilenie się zjawiska wykluczenia społecznego i patologii życia społecznego, • kryzys solidarności międzypokoleniowej.

terytorialnych, organizacji samorządowych i środowiska biznesu, • rozwój „srebrnej gospodarki”.	
--	--

1.1 Sytuacja demograficzna

Zgodnie z danymi statystycznymi można stwierdzić, że spadek liczby ludności na przestrzeni lat 2004-2014 w wymiarze regionalnym dotknął przede wszystkim Opolszczyznę. W roku 2014 w województwie Opolskim mieszkało 1 000,9 tys. osób, z czego większość stanowiły kobiety (516,7 tys. osób, tj. 51,6%) oraz mieszkańcy miast (520,6 tys. osób, tj. 52%)¹. Do ciekawych spostrzeżeń prowadzi analiza zmian, jakie zaszły w latach 2004 – 2014 w obrębie ekonomicznych grup wieku ludności Opolszczyzny. Widoczny spadek udziału po stronie ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrosty w grupie produkcyjnej oraz poprodukcyjnej wyraźnie wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, który może tylko pogłębić niekorzystne zjawiska związane z ujemnym przyrostem naturalnym. Współczynnik dzietności wzrósł w 2014 roku i wyniósł województwie 1,139, podczas gdy jego wartość dla kraju wynosi 1,290.

Wykres 1: Zmiana udziału ludności wg ekonomicznych grup w 2004 i 2014 roku.

W ten kontekst wpisuje się także rejestrowane przez GUS ujemne od lat saldo migracji na pobyt stały zagraniczny. Według danych tej instytucji w roku 2014 wyniosło ono w liczbach bezwzględnych (–1 569), w roku 2013 (– 2 439), w 2012 (–1 736), a w roku 2011 (– 1 594).

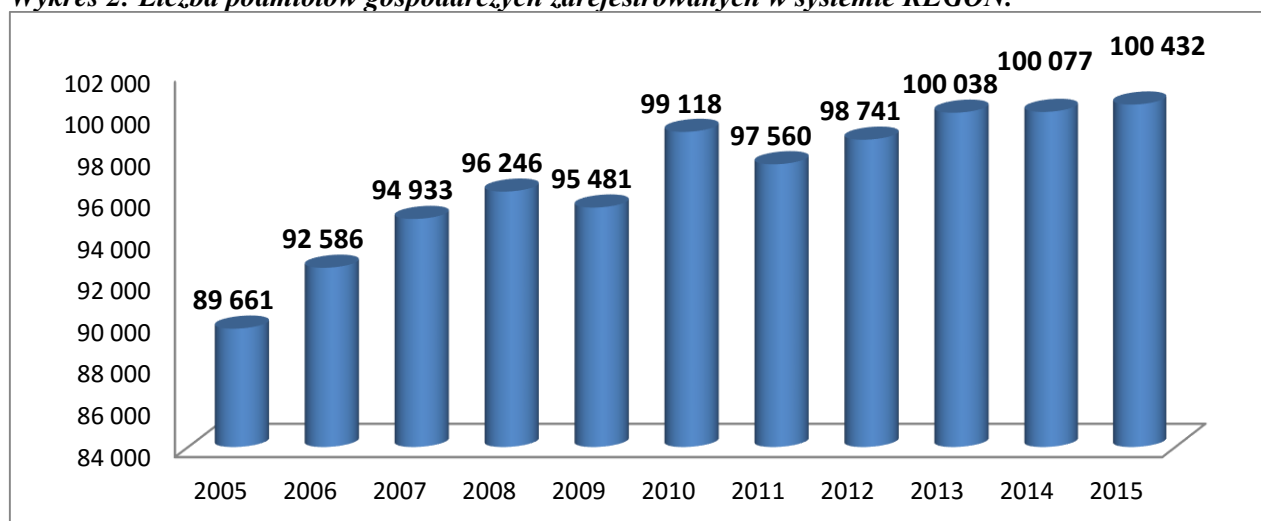
¹ http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=457564&p_token=0.2117720939363431

1.2 Sytuacja gospodarcza

1.2.1 Podmioty gospodarcze

W grudniu 2015 roku na terenie województwa zarejestrowanych było ponad 100 tysięcy podmiotów gospodarczych i jest to najwyższy poziom odnotowany w analizowanym niżej okresie.

Wykres 2: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON.

W porównaniu z końcem roku 2014, na koniec 2015 r. odnotowano wzrost liczby podmiotów w większości sekcji wg PKD. Największy wzrost przedsiębiorstw nastąpił w obszarze „Obsługa rynku nieruchomości” (o 151), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (o 143), oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (o 124). W wymiarze procentowym najpoważniejszy progres dotyczył sektora „Informacja i komunikacja” (o 4,2%), „Administrowanie i działalność wspierająca” (o 4,1%) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 2,7%). Z kolei najistotniejszy spadek liczby podmiotów miał miejsce w obrębie „Handel, naprawa pojazdów samochodowych” (o 409 podmiotów, czyli 1,6%), „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” (o 65 podmiotów; 2%) oraz „Pozostała działalność usługowa” (o 29 podmiotów, 0,4%). Przyglądając się strukturze przedsiębiorczości na Opolszczyźnie na koniec 2015 roku, warto wskazać jej kilka typowych cech:

- dominacja sektora prywatnego,

- koncentracja działalności w obrębie czterech sekcji gospodarki: „Handel, naprawa pojazdów samochodowych” (24,4%), „Budownictwo” (13,4%), „Przemysł” (9,5%), „Obsługa rynku nieruchomości” (8,3%),
- w przekroju powiatowym przodują powiaty duże, z dużą ilością miast bądź powiązane ze stolicą województwa (Opole – 20,1% ogółu przedsiębiorstw, powiat nyski – 13,7%, powiat opolski – 11,9%, powiat brzeski – 10%).

1.2.2 Zatrudnienie

Tabela 2: Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności (wg BAEL).

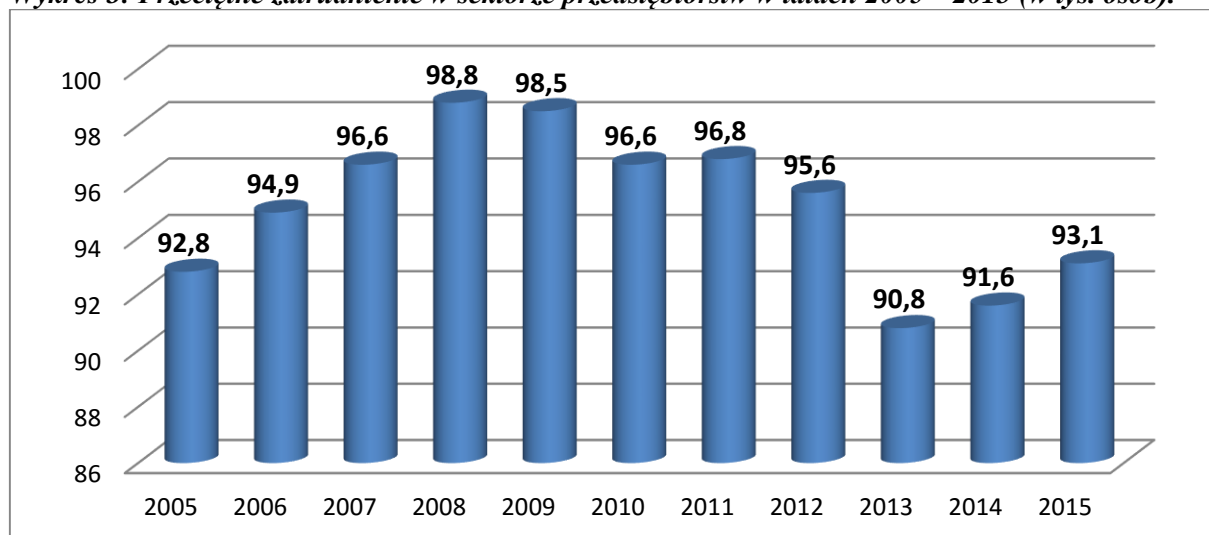
Okresy	Ludność			Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
	Ogółem	w tym			
		Pracujący	Bierni		
	w tys				
III kwartał 2014	758	382	345	54,4	50,4
IV kwartał 2014	753	382	346	54,1	50,7
III kwartał 2015	783	403	357	54,4	51,5
IV kwartał 2015	801	412	365	54,4	51,4

Analizując problem wielkości zatrudnienia przy uwzględnieniu dwóch wskaźników: przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wyników BAEL, stwierdzić można:

- wzrost przeciętnego zatrudnienia w okresie styczeń-grudzień 2015 r. w sektorze przedsiębiorstw o 1,6%, do poziomu 93,1 tys. osób. Wzrost wystąpił w większości sekcji, m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 3,2%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,6%), w informacji i komunikacji (o 2,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,7%), w pozostałych sekcjach odnotowano spadek.
- wzrost liczby pracujących w IV kwartale 2015 wg BAEL wobec IV kwartału 2014 roku (o 7,9%),
- utrzymującą się tendencję, (zapoczątkowaną w III kwartale 2009), do utrzymywania się wyższej liczby pracujących od liczby biernych zawodowo, przede wszystkim z uwagi na ich przejście do kategorii osób poszukujących pracy (bezrobotnych),

- wzrost współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia w IV kwartale 2015 wobec analogicznego kwartału 2014 roku.

Wykres 3: Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2005 – 2015 (w tys. osób).

1.2.3 Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej

Administracyjnie województwo dzieli się na 12 powiatów w tym 1 powiat grodzki oraz 71 gmin. Województwo dzieli się również na dwa podregiony. Nyski obejmujący powiaty: brzeski, kluczborski, namysłowski, nyski i prudnicki oraz opolski: głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki, oleski, opolski, strzelecki i miasto Opole.

Charakterystycznymi elementami województwa są:

- wysoki poziom dochodów rozporządzalnych i konsumpcji,
- niska aktywność ekonomiczna ludności oraz niski poziom zatrudnienia,
- postępująca depopulacja wynikająca z niskiego przyrostu naturalnego, niskich wskaźników dzietności oraz niekorzystnych tendencji w zakresie ruchu migracyjnego ludności,
- średni poziom rozwoju wzrostu gospodarczego.

Wśród innych zjawisk istotnych dla sytuacji gospodarczej w województwie w porównaniu z rokiem 2014 wymienić należy:

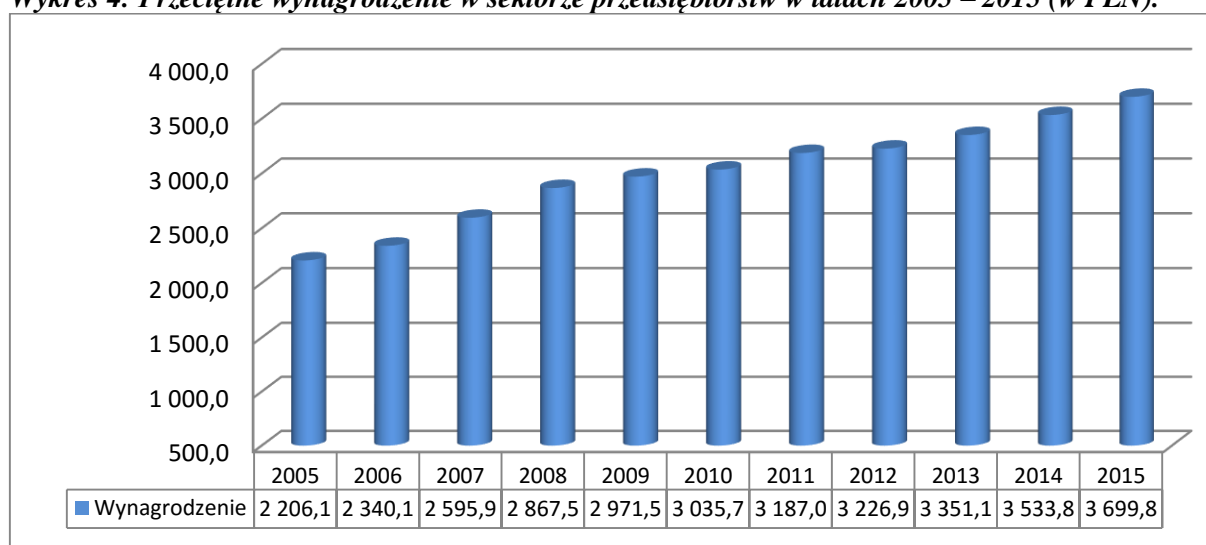
- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń – grudzień 2015 do poziomu 3 699,8 PLN, tj. wyższego o 4,7% od stanu na rok 2014; jest to przedłużenie wieloletniej już tendencji do wzrostu

wynagrodzeń (w roku 2008 wynagrodzenia wzrosły o 10,5%, a w 2009 o 3,3%, w 2010 o 2,2%, w 2011 o 5,0%, w 2012 o 1,3%, w 2013 o 3,8%, w 2014 o 5,5%),

- wzrost nakładów inwestycyjnych o 36,8% (we wrześniu 2015 roku wynosiły one 1 091 246 tys. zł., podczas gdy we wrześniu 2014 r.: 797 509 tys. zł),
- wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w całym 2015 roku (o 3,8%),
- wzrost wielkości produkcji budowlano-montażowej w całym 2015 roku (o 3,9%),
- wzrost wartości sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach handlowych (o 11,4%), i w przedsiębiorstwach hurtowych (o 11,5%) oraz w sprzedaży detalicznej (o 1,4%) w ciągu 12 miesięcy 2015 roku.

Wykres 4: Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2005 – 2015 (w PLN).

Ważnym miernikiem rozwoju regionalnej gospodarki, mającym bezpośredni wpływ na oblicze rynku pracy, jest zdolność generowania nowych miejsc pracy. W przeciągu I-III kwartału ubiegłego roku duże, średnie i małe podmioty gospodarki wytworzyły ogółem 10 016 nowych miejsc zatrudnienia (o 2 186 mniej niż w tym samym okresie 2014 r.), z czego:

- 1 331 przypadło na sektor publiczny, 8 685 na sektor prywatny,
- 5 058 przypadło na podmioty małe, 2 860 na średnie, 2 098 na duże.

2. Informacja o stanie i strukturze bezrobocia

2.1 Poziom i stopa bezrobocia

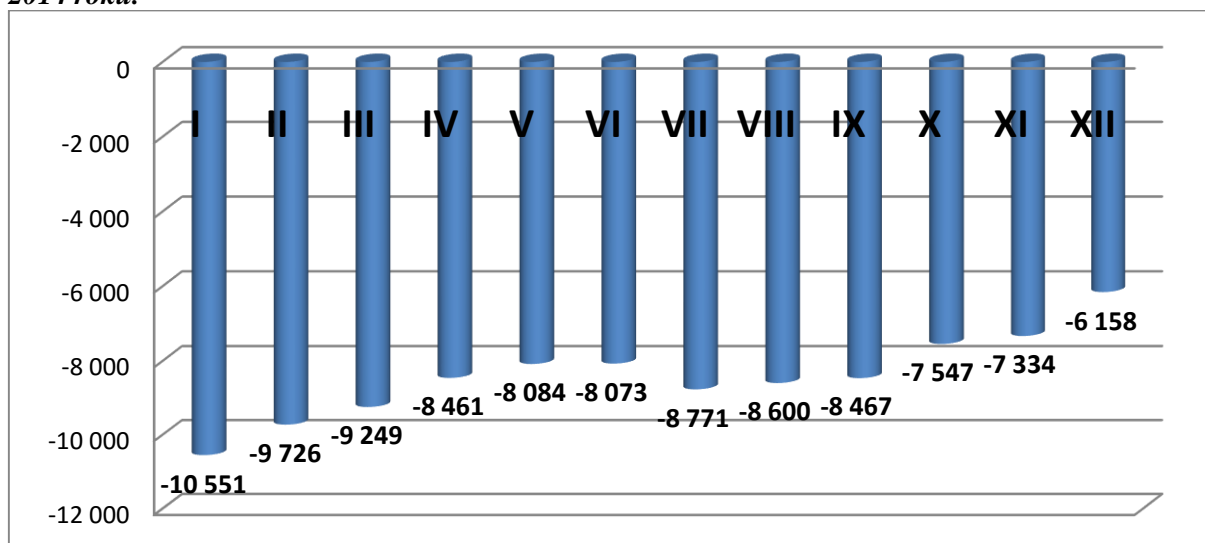
Na koniec 2015 roku w województwie opolskim było zarejestrowanych 36 203 bezrobotnych i liczba ta była niższa od uzyskanej z końcem roku 2014 o 6 158 osób (spadek o 14,5%). Poniżej zaprezentowane zostały zmiany zachodzące w poziomie bezrobocia od roku 2000 do końca 2015 roku.

Tabela 3: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie opolskim –stan w końcu okresu.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	Przyrost lub spadek do roku wcześniejszego	
		w liczbach	w %
2000	69 311	9 835	16,5
2001	78 557	9 246	13,3
2002	83 436	4 879	6,2
2003	81 623	-1 813	-2,2
2004	74 553	-7 070	-8,7
2005	69 396	-5 157	-6,9
2006	60 058	-9 338	-13,5
2007	43 338	-16 720	-27,8
2008	35 698	-7 640	-17,6
2009	47 129	11 431	32
2010	48 775	1 646	3,5
2011	48 029	-746	-1,5
2012	51 775	3 746	7,8
2013	51 636	-139	-0,3
2014	42 361	-9 275	-18,0
2015	36 203	-6 158	-14,5

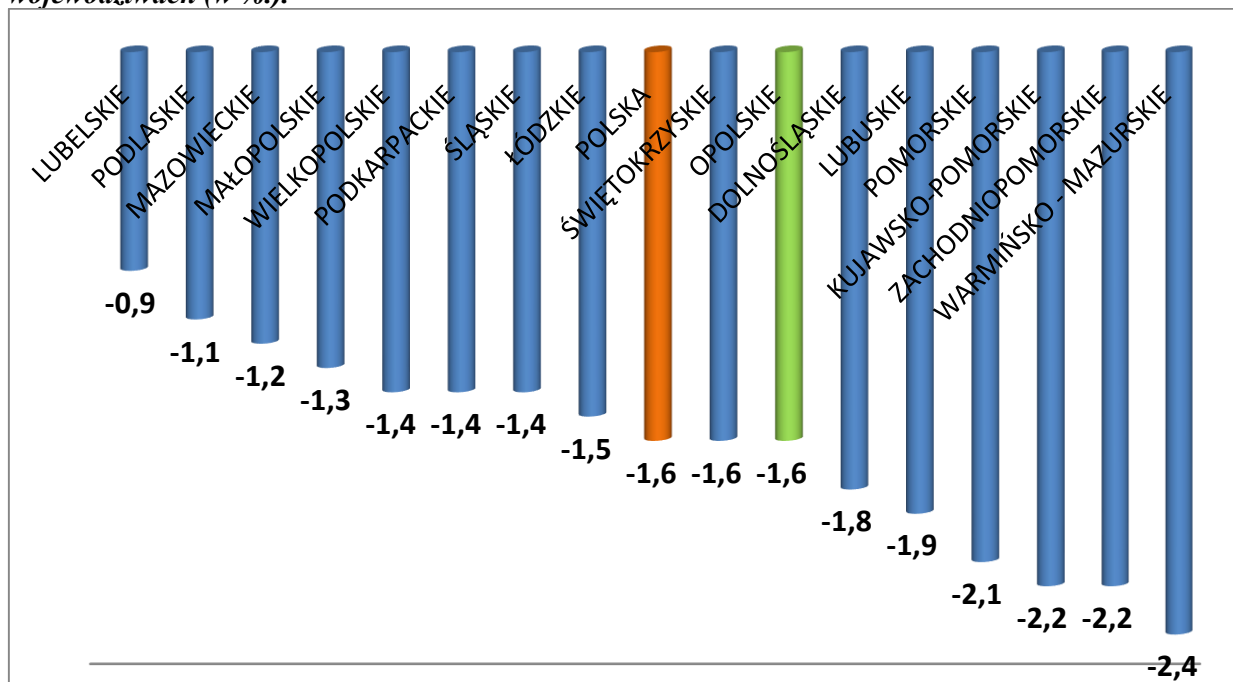
Dla zobrazowania zmian w poziomie bezrobocia na przestrzeni ubiegłego roku sporządzono wykres nr 5, gdzie punktem odniesienia jest stan z końca analogicznego okresu 2014 roku. W analizowanych miesiącach odnotowano spadek liczby bezrobotnych. Od stycznia do grudnia 2015 roku liczba bezrobotnych była niższa wobec analogicznych miesięcy 2014 roku.

Wykres 5: Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni roku 2015 wobec analogicznych miesięcy 2014 roku.

Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2015 roku w województwie opolskim stanowili 10,2% ludności aktywnej zawodowo, co oznacza spadek o 1,6 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Pod względem wielkości tego wskaźnika woj. opolskie zajmuje 7 miejsce w kraju. W analizowanym okresie bezrobocie w kraju wyniosło 9,8%, co oznacza, iż poziom bezrobocia na Opolszczyźnie przekroczył wartość krajową o 0,4 punktu procentowego (na koniec roku 2014 było to również 0,4 punktu procentowego).

Wykres 6: Zmiana stopy bezrobocia w końcu roku 2015 wobec końca roku 2014 w poszczególnych województwach (w %).

Jak wskazuje powyższy wykres, w końcu roku we wszystkich województwach odnotowano spadek stopy bezrobocia pomiędzy grudniem 2014 a grudniem 2015 roku. Największy spadek bezrobocia odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (spadek o 2,4 pp), a najmniejszy spadek bezrobocia miał miejsce w województwie lubelskim (o 0,9 pp). Województwo Opolskie uplasowało się na 7 pozycji ze spadkiem o 1,6 pp.

2.2 Zróżnicowanie terytorialne

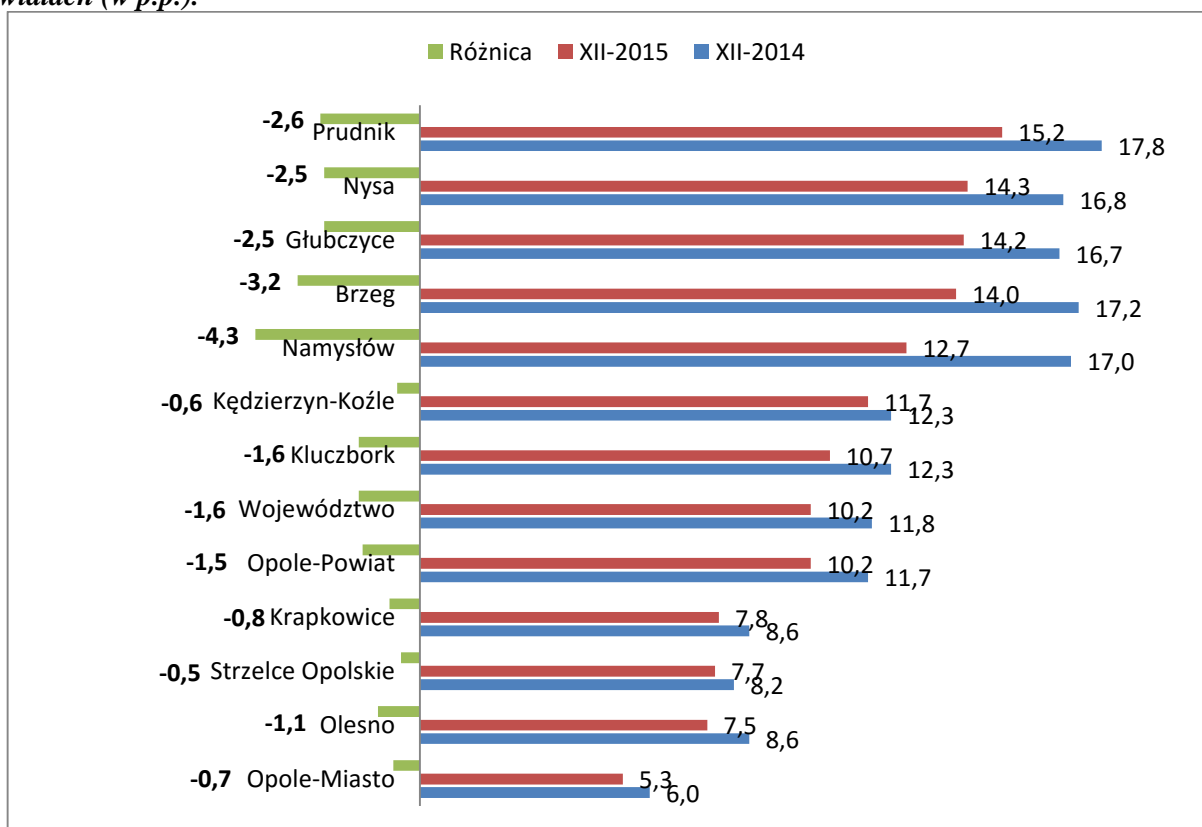
Cechą endemiczną województwa opolskiego jest znaczne zróżnicowanie terytorialne zjawiska bezrobocia. Na koniec grudnia 2015 roku stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach wahała się od 5,3% w Opolu, do 15,2% w powiecie prudnickim. Systematycznie analizowany poziom natężenia bezrobocia wskazuje, że od lat najtrudniejsza sytuacja ma miejsce w powiatach: głubczyckim, nyskim i prudnickim.

Tabela 4: Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia oraz wzrost/spadek bezrobocia odnotowane w trakcie 2015 roku.

Powiaty	Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2015	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2014	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2015	Wzrost / spadek bezrobocia w porównaniu do końca grudnia 2014	Dynamika grudzień 2014= 100%
Brzeg	14,0	5 055	4 016	-1 039	79,4
Głubczyce	14,2	2 730	2 266	-464	83,0
Kędzierzyn-Koźle	11,7	4 099	3 921	-178	95,7
Kluczbork	10,7	2 626	2 240	-386	85,3
Krapkowice	7,8	2 340	2 116	-224	90,4
Namysłów	12,7	2 308	1 638	-670	71,0
Nysa	14,3	7 234	6 037	-1 197	83,5
Olesno	7,5	2 048	1 777	-271	86,8
Opole-Powiat	10,2	4 525	3 934	-591	86,9
Prudnik	15,2	3 237	2 689	-548	83,1
Strzelce Opolskie	7,7	1 958	1 836	-122	93,8
Opole-Miasto	5,3	4 201	3 733	-468	88,9
Województwo	10,2	42 361	36 203	-6 158	85,5

Ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa widoczny był we wszystkich powiatach. Najwyższy odnotowano na obszarze powiatu: nyskiego (o 1 197 osób) oraz brzeskiego (o 1 039 osób). Największą dynamiką spadku charakteryzował się powiat namysłowski (29%). Z kolei największy spadek stopy bezrobocia wystąpił również w powiecie namysłowskim i wynosi (-4,3 pp.), a najmniejszy w powiecie strzeleckim (-0,5 pp.). Wykres nr 7 obrazuje roczną zmianę stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa opolskiego.

Wykres 7: Zmiana stopy bezrobocia w końcu roku 2015 wobec końca roku 2014 w poszczególnych powiatach (w p.p.).

2.3 Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2015 roku liczba rejestracji bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 66 475 i było to o 3 363 mniej w porównaniu do 2014 roku. Tradycyjnie ruch ten nasilił się w II półroczu (I półrocze 2015 – 31 505, II półrocze 2015 – 34 970, I półrocze 2014 – 32 235, II półrocze 2014 – 37 603). Jest to zjawisko, które powtarza się corocznie i wynika przede wszystkim z sezonowości niektórych prac oraz cyklu edukacyjnego, co niesie ze sobą następujące zjawiska:

- napływ osób po zakończeniu prac krótkookresowych oraz zawieranych na czas określony,
- zmniejszanie zatrudnienia ze względu na okres zimowy, zwłaszcza w branży budowlanej,
- napływ osób po zakończeniu prac sezonowych,
- rejestracja bezrobotnych absolwentów po ukończeniu szkół.

Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych (84,1%) oraz poprzednio pracujący (87,2%). Istotną część nowych rejestracji stanowiły ponadto osoby, które ukończyły programy subsydiowane organizowane przez powiatowe urzędy pracy m.in.:

- po robotach publicznych – 1 049 (2014 rok – 1 614),
- po szkoleniach – 1 743 (2014 rok – 2 370),
- po stażach – 6 608 (2014 rok – 6 036),
- po pracach społecznie użytecznych – 1 659 (2014 rok – 1 671),
- po pracach interwencyjnych - 36 (2014 rok – 67).

W omawianym okresie 10 585 osób (tj. 15,9% wszystkich rejestracji) zgłosiło się do urzędów pracy po raz pierwszy. Porównując te informacje z danymi za rok 2014 można zauważyć spadek tego wskaźnika o 0,9 pp.

W ciągu całego 2015 roku pracownicy powiatowych urzędów pracy dokonali 72 633 wyłączeń z ewidencji bezrobotnych i jest to o 6 480 mniej niż w roku ubiegłym. Głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 51,2% odpływu (rok wcześniej 49,9 %). W liczbach bezwzględnych wyłączenia z ewidencji z tytułu podjęcia pracy wyniosły 37 164 i na tle roku 2014 było to o 2 301 mniej.

Pewien udział w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy miało zatrudnienie subsydiowane 4 739 (o 23 więcej niż w 2014 roku), z tego:

- prace interwencyjne: 574 (w 2014 r. 343);
- roboty publiczne: 1 520 (w 2014 r. 2 015);
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej: 991 (w 2014 r. 1 087);
- refundacje wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy: 1 016 (w 2014 r. 992).

Ponadto w omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych wydano 8 513 skierowań na szkolenia lub na staż absolwencki i było to o 906 mniej niż w 2014 roku. Natomiast wzrost zaobserwowano w przypadku prac interwencyjnych oraz refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy.

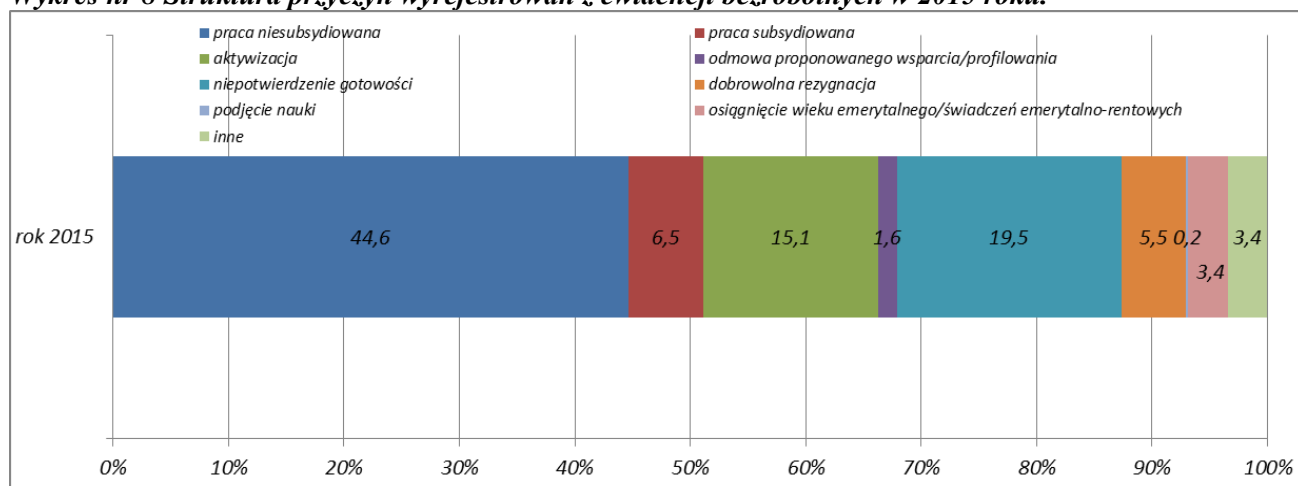
Tradycyjnie znaczny udział stanowiły wyłączenia z ewidencji z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, których liczba wyniosła 14 156. Stanowiło to 19% odpływu (w 2014 roku – 17 626 osób, 22%). Oprócz tego 4 006 zdarzeń dotyczyło dobrowolnych rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej (2014 rok – 4 295).

Tabela 5: Wielkość napływu i odpływu, podjęć pracy oraz wskaźnika płynności w poszczególnych powiatach w 2015 roku.

Powiaty	Napływ bezrobotnych	Odpływ bezrobotnych	Podjęcia pracy	Wskaźnik płynności rynku pracy w %
Województwo	66 475	72 633	37 164	55,9
brzeski	8 348	9 387	4 625	55,4
głubczycki	3 501	3 965	1 833	52,4
k – kozielski	6 081	6 259	3 039	50,0
kluczborski	4 278	4 664	2 097	49,0
krapkowicki	3 355	3 579	1 942	57,9
namysłowski	3 108	3 778	1 799	57,9
nyski	12 996	14 193	7 819	60,2
oleski	3 093	3 364	1 789	57,8
opolski	6 793	7 384	3 830	56,4
Opole – miasto	6 747	7 215	3 870	57,4
prudnicki	4 273	4 821	2 364	55,3
strzelecki	3 902	4 024	2 157	55,3

Wskaźnik płynności rynku pracy (wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie) za 2015 rok ukształtował się na poziomie 55,9% i jest to spadek (o 0,6 pp.) wobec 2014 roku (rok 2014: 56,5%, rok 2013: 47,8%, rok 2012: 42,7%, rok 2011: 44,6%, rok 2010: 37,9%, rok 2009: 31,8%, rok 2008: 39,1%, rok 2007 – 45,1%, rok 2006 – 47,6% , rok 2005 – 46,8%, rok 2004 – 51,0 % , rok 2003 – 50,8%). Warto zauważyć, że pod względem wysokości tego wskaźnika miejsce w czołówce zajęły powiaty: nyski, krapkowicki i kluczborski oraz oleski.

Wykres nr 8 Struktura przyczyn wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych w 2015 roku.

Na powyższym wykresie wyraźnie widać, iż największy udział w odpływie należy do prac niesubsydiowanych. Znaczny obszar zajmuje również aktywizacja, w ramach której zawarte są szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz skierowanie do agencji zatrudnienia. Prawie 1/5 odpływu wszystkich bezrobotnych stanowią osoby, które nie zgłosiły się w wyznaczonym terminie. Pod hasłem praca subsydiowana (6,5% wyrejestrowań) rozumiana jest wszelka aktywizacja osób skutkująca podjęciem zatrudnienia m.in.: dotacje, refundacje, bony zatrudnieniowe i na zasiedlenie.

Tabela 6 Odpływ i udział bezrobotnych w strukturze wyrejestrowań w 2015 roku.

	odpływ	udział (w %)
praca niesubsydiowana	32 425	44,6
praca subsydiowana	4 739	6,5
aktywizacja	10 966	15,1
odmowa proponowanego wsparcia/profilowania	1 188	1,6
niepotwierdzenie gotowości	14 156	19,5
dobrowolna rezygnacja	4 006	5,5
podjęcie nauki	170	0,2
osiągnięcie wieku emerytalnego/świadczeń emerytalno-rentowych	2 492	3,4
inne	2 491	3,4

2.4 Aktywizacja osób bezrobotnych

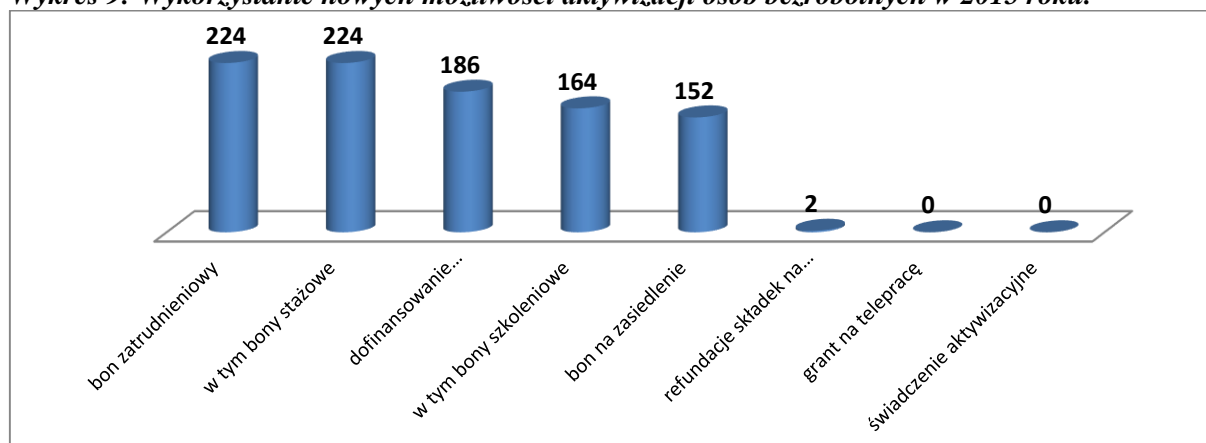
Wśród aktywnych form zatrudnienia najbardziej popularne były staże oraz szkolenia, natomiast najmniej popularne spośród wyżej wymienionych to refundacje składek na ubezpieczenie społeczne.

Tabela 7: Aktywne formy wsparcia w 2015 roku.

	prace interwencyjne	roboty publiczne	dotacje	refundacje kosztów zatrudnienia	bon na zasiedlenie	bon zatrudnieniowy	refundacje składek na ubezpieczenia społeczne	szkolenie	w tym bony szkoleniowe	staż	w tym bony stażowe
Brzeg	103	82	159	201	4	30	0	290	14	988	18
Głubczyce	40	82	43	130	16	9	0	89	0	316	5
Kędzierzyn-Koźle	0	1	106	139	1	1	0	71	0	818	4
Kluczbork	0	63	46	35	1	0	0	33	0	694	0
Krapkowice	2	21	64	68	10	9	0	93	14	316	21
Namysłów	28	98	37	22	0	19	0	66	18	480	8
Nysa	201	928	114	115	43	42	0	271	8	972	109
Olesno	19	24	83	65	2	2	2	117	4	219	9
Opole-Powiat	43	47	127	77	27	49	0	238	54	555	14
Prudnik	80	105	47	42	8	23	0	134	6	514	32
Strzelce Opolskie	12	20	41	39	0	0	0	112	1	309	0
Opole-Miasto	46	49	124	83	40	40	0	252	45	566	4
Województwo	574	1 520	991	1 016	152	224	2	1 766	164	6 747	224

Podczas nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia w 2014 roku wprowadzono nowe formy wsparcia skierowane przede wszystkim do osób młodych do 30 roku życia, ale również uwzględniono osoby powyżej 50 roku życia. Najmniejszą popularnością cieszyły się granty na telepracę oraz świadczenia aktywizacyjne, z których nie skorzystała ani jedna osoba bezrobotna.

Wykres 9: Wykorzystanie nowych możliwości aktywizacji osób bezrobotnych w 2015 roku.

2.4 Struktura bezrobocia

2.4.1 Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia 2015 roku większość wśród ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety: 19 766 osób (o 2 503 mniej niż na koniec 2014 r.), których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie wyniósł 54,6% (więcej o 2 pp. niż w grudniu 2014 roku). Podobnie jak w roku ubiegłym, najwyższy odsetek bezrobotnych kobiet rejestrujemy w powiatach: krapkowickim (60,2%) oraz kluczborskim (59,3%), natomiast najniższy w powiecie nyskim (50,6%) i opolskim grodzkim (51,5%).

Wśród nowo zarejestrowanych w trakcie roku populacja bezrobotnych kobiet wyniosła 33 226 (o 296 mniej niż w 2014 roku), co stanowiło 50% ogółu. Natomiast z ewidencji wyłączono 37 164 bezrobotnych kobiet, tj. 51,2% wszystkich wyrejestrowań.

Wśród kobiet odnotowano również najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy na poziomie 56% i jest on wyższy od wskaźnika ogółu bezrobotnych o 0,1 pp. oraz od wskaźnika dla mężczyzn o 0,2 pp. Wysoki wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet, znajduje potwierdzenie w przewadze kobiet podejmujących zatrudnienie. Z kolei mężczyźni stanowią większość wśród ogółu wyrejestrowań oraz podejmujących zatrudnienie w miesiącach letnich, kiedy ruszają prace sezonowe i budowlane. W kategorii rejestracji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przez cały rok oprócz lutego przeważały kobiety. Pewne branże charakteryzują się przewagą jednej z płci wśród pracowników i tak: w przetwórstwie przemysłowym większy udział stanowią mężczyźni, natomiast kobiety należą do większości wśród pracowników w branży handlu hurtowego i detalicznego. Sytuacja ta bezpośrednio przekłada się na przewagę udziałową określonej płci wśród rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w powyższych sektorach.

2.4.2 Bezrobocie na wsi

W dniu 31 grudnia 2015 roku w urzędach pracy Opolszczyzny było zarejestrowanych 16 857 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich (o 2 801 mniej niż na koniec 2014 r.). Stanowiły one 46,6% wszystkich bezrobotnych. Jest to zbliżona wartość do tej z końca grudnia 2014 roku (46,4%). Na koniec roku 2015 najwięcej bezrobotnych (3 299 osób) oraz największy udział (83,9%) mieszkańców wsi, odnotowano w powiecie opolskim

ziemskim, natomiast najmniejszym udziałem mieszkańców wsi do ogółu charakteryzował się powiat kędzierzyńsko – kozielski (31,0 %).

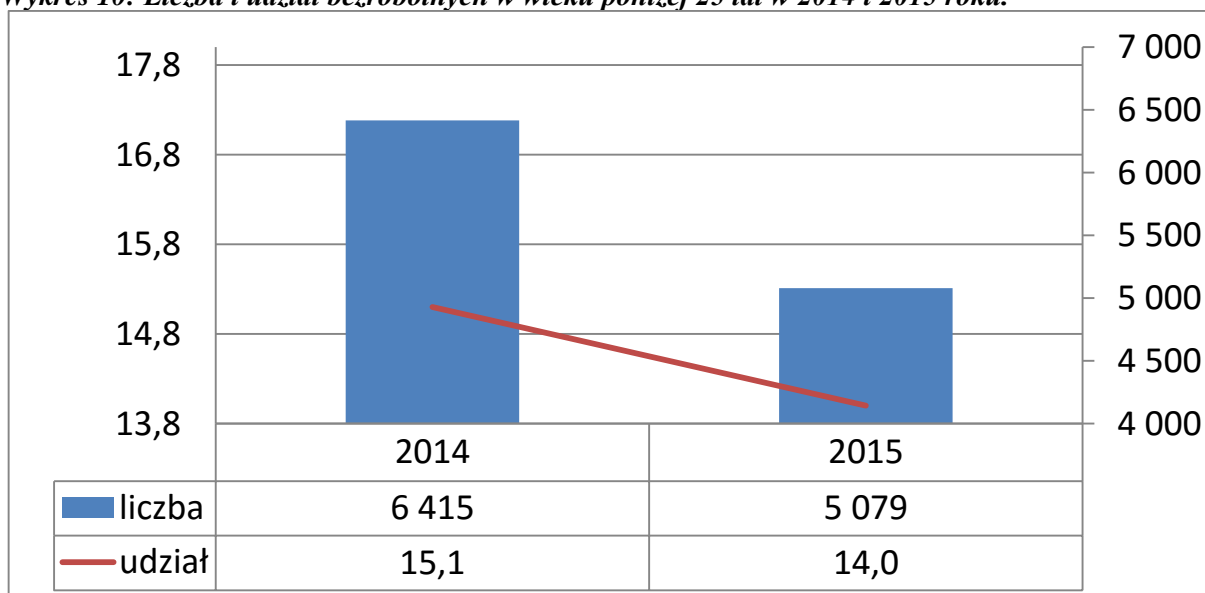
Tabela 8: Bezrobocie na wsi wg powiatowych urzędów pracy – stan na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Powiaty	Bezrobotni mieszkańcy wsi	
	w liczbach	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo	16 857	46,6
Brzeg	1 922	47,9
Głubczyce	1 193	52,6
Kędzierzyn-Koźle	1 216	31,0
Kluczbork	1 136	50,7
Krapkowice	907	42,9
Namysłów	1 110	67,8
Nysa	2 955	48,9
Olesno	1 152	64,8
Opole-powiat	3 299	83,9
Prudnik	1 072	39,9
Strzelce Opolskie	895	48,7
Opole-Miasto	0	0

2.4.3 Młodzież w wieku do 25 lat

Na koniec 2015 roku w urzędach pracy Opolszczyzny zarejestrowanych było 5 079 osób w wieku 18 – 24 lata (o 1 336 osób mniej niż w grudniu 2014). Stanowiły one 14,0% wszystkich zewidencjonowanych bezrobotnych.

Wykres 10: Liczba i udział bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w 2014 i 2015 roku.

Jednocześnie na przełomie analizowanego roku zarejestrowano w sumie 16 409 osób w wieku 18-24 lata, z czego po raz pierwszy 5 827 czyli 35,5% ogółu (34,8% w 2014 roku). Równolegle z ewidencji wykreślono 16 670 osób z tej kategorii, w tym 8 247 osób z tytułu podjęcia pracy (tj. 49,5 % ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych w wieku do 25 lat; 44,4% w 2014 roku.). Odnotowano również w tej grupie wiekowej wzrost wskaźnika płynności rynku pracy o 2,1 pp. z poziomu 48,1% do 50,2% w 2015 roku. Najpopularniejszą aktywną formą wśród osób młodych od dłuższego okresu są staże oraz szkolenia.

2.4.4 Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

W powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego w okresie 2015 roku zarejestrowały się 3 093 osoby, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Stanowiły one 4,7% nowo zarejestrowanych (w roku 2014 zarejestrowano 3 659 osób, co stanowiło 5,2%).

Tabela 9: Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy według powiatów.

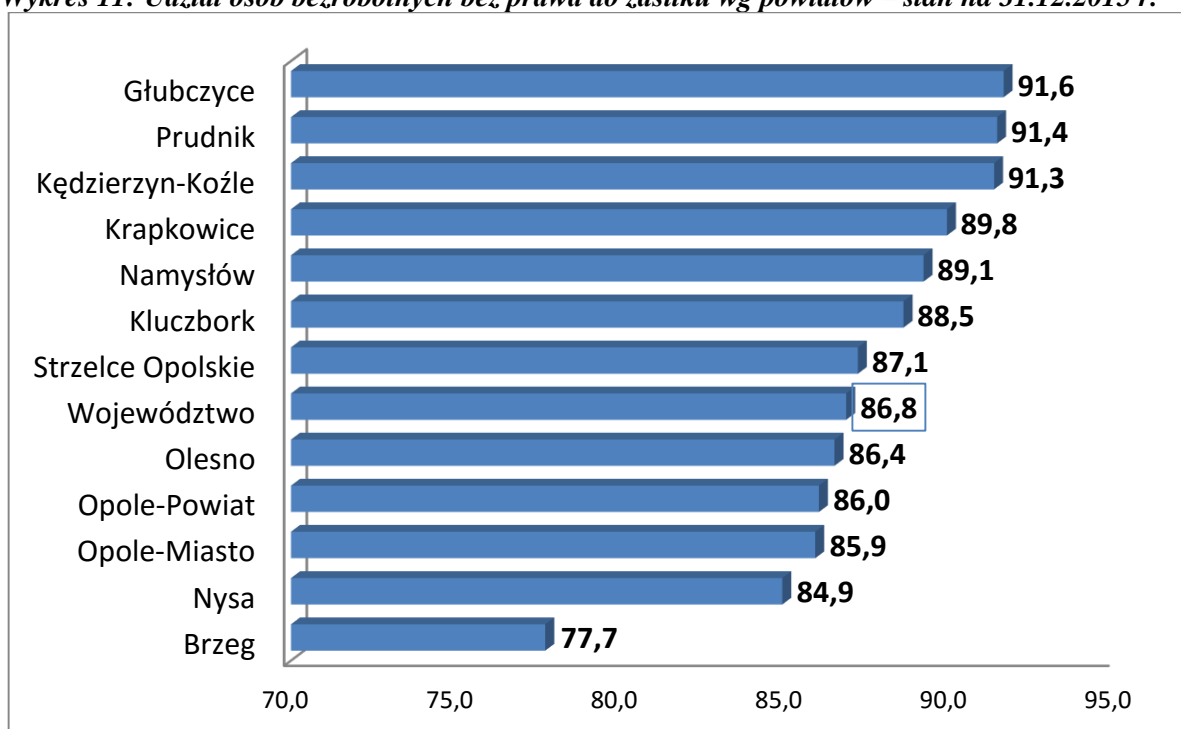
Powiaty		napływ osób w 2015 r.	w % do ogółu bezrobotnych	stan osób na 31.12.2015 r.	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo		3 093	4,7	1 824	5,0
1	Brzeg	514	6,2	282	7,0
2	Głubczyce	101	2,9	62	2,7
3	Kędzierzyn - Koźle	310	5,1	193	4,9
4	Kluczbork	205	4,8	98	4,4
5	Krapkowice	127	3,8	87	4,1
6	Namysłów	104	3,3	63	3,8
7	Nysa	466	3,6	272	4,5
8	Olesno	192	6,2	106	6,0
9	Opole - powiat	417	6,1	252	6,4
10	Prudnik	136	3,2	89	3,3
11	Strzelce	127	3,3	83	4,5
12	Opole- miasto	394	5,8	237	6,3

Zgodnie z załącznikiem 2 do sprawozdania MPiPS-01 odnotowano spadek o 2,3% rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali, a w tym również spadek o 15,5% zwolnionych z przyczyn dot. pracodawcy. Nadal najwyższy udział rejestracji miały osoby pracujące w sektorze przetwórstwa przemysłowego (17,9%) oraz handlu hurtowego i detalicznego (14,3%). Również z tych branż najwięcej osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a stan osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu roku był najwyższy.

2.4.5 Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Na koniec grudnia 2015 roku 31 421 bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku. Stanowi to 86,8% ogółu. Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 0,7 punktu procentowego w stosunku do 2014 roku.

Wykres 11: Udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg powiatów – stan na 31.12.2015 r.

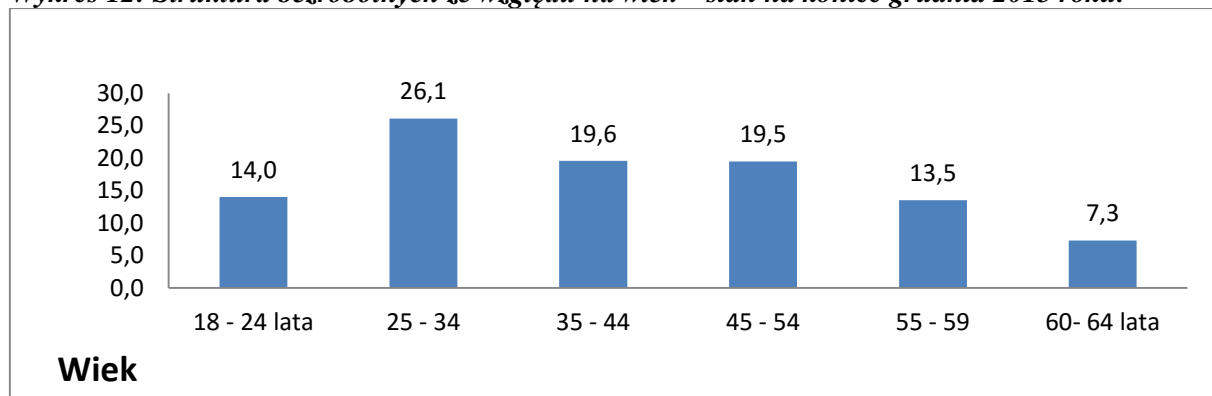
Jak wskazuje powyższy wykres, w pięciu powiatach udział osób bez prawa do zasiłku jest niższy niż wartość wojewódzka. Dotyczy to powiatów: oleskiego, opolskiego ziemskiego i grodzkiego, nyskiego oraz brzeskiego (z najniższym wskaźnikiem: 77,7 %). Analogicznie oznacza to, iż w powiecie brzeskim jest najwyższy udział osób z prawem do zasiłku wśród ogółu bezrobotnych.

2.4.6 Bezrobotni według wieku

W końcu IV kwartału 2015 roku najwięcej bezrobotnych znajdowało się w przedziale wiekowym 25-34 lata (26,1%). Duży odsetek stanowią również osoby w wieku 35-44 lata (19,6% ogółu). Łącznie te dwie warstwy stanowią blisko połowę wszystkich zarejestrowanych (45,7%). Najmniejszy procentowy udział w bezrobociu reprezentują bezrobotni w wieku 55 lat i więcej, tj. odpowiednio 13,5% i 7,3%, łącznie 20,8%. W perspektywie rocznej udziały w bezrobociu poszczególnych grup wiekowych uległy pewnym zmianom:

- 18-24 lata (spadek o 1,1 p.p.),
- 25-34 lata (spadek o 0,2 p.p.),
- 35-44 lata (wzrost o 0,4 p.p.),
- 45-54 lata (spadek o 0,9 p.p.),
- 55-59 lata (wzrost o 0,3 p.p.),
- 60-64 lata (wzrost o 1,5 p.p.).

Wykres 12: Struktura bezrobotnych ze względu na wiek – stan na koniec grudnia 2015 roku.

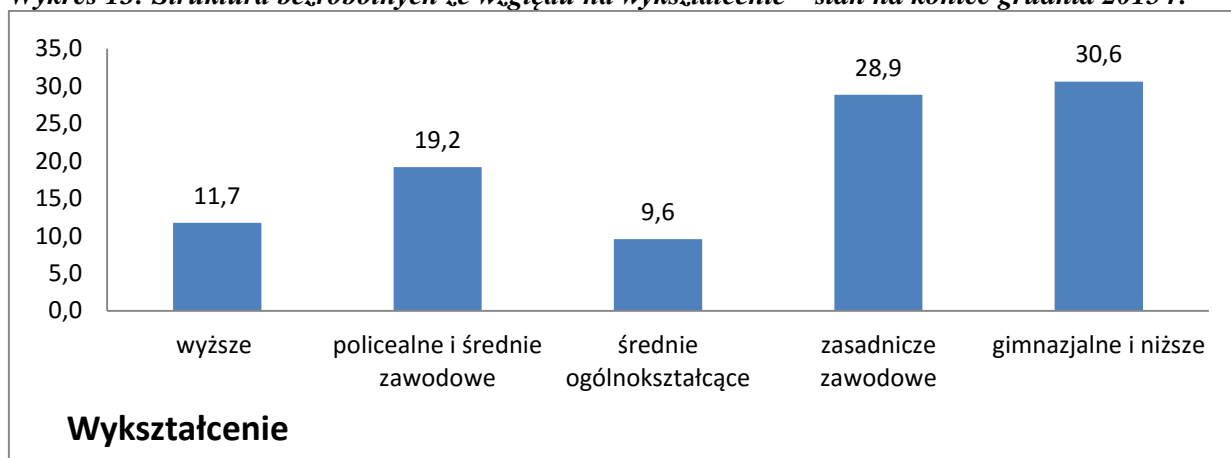

2.4.7 Bezrobotni według wykształcenia

Znamienne jest, że zdecydowana większość bezrobotnych w województwie to osoby o najniższym wykształceniu: zawodowym oraz niższym. Łącznie stanowią trzon bezrobocia w regionie, obejmując 59,5% wszystkich zarejestrowanych. Spośród wyróżnionych kategorii najmniej bezrobotnych posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące (9,6%) oraz wyższe (11,7%). Charakteru stałej tendencji nabiera również wzrost odsetka osób z wykształceniem wyższym wśród bezrobotnych z 4,9% w 2005;

5,4% w roku 2006; 6,1% w 2007, 7,4% w 2008; 7,9% w 2009; 9% w 2010, 10,5% w 2011, w 2012, 10,9% w 2013, 11% w 2014 i 11,7% w 2015 roku.

Wykres 13: Struktura bezrobotnych ze względu na wykształcenie – stan na koniec grudnia 2015 r.

2.4.8 Bezrobotni według stażu pracy

Struktura bezrobocia według stażu pracy zarejestrowanych od kilku lat nie ulega znacznym wahaniom. Dane wskazują, iż warstwą najmniej narażoną na bezrobocie są osoby najdłużej pracujące. Bezrobotnych zarejestrowanych z co najmniej 30 letnim stażem pracy jest zdecydowanie najmniej (5,6%). Również nie posiadający stażu pracy są w mniejszości wśród zarejestrowanych, stanowiąc 11,7%. Pozostałe kategorie reprezentują mniej więcej równy udział. Widać jednak, że w regionie najwięcej jest zarejestrowanych bezrobotnych ze stażem stosunkowo niewielkim – od 1 roku do 5 lat (23,5%).

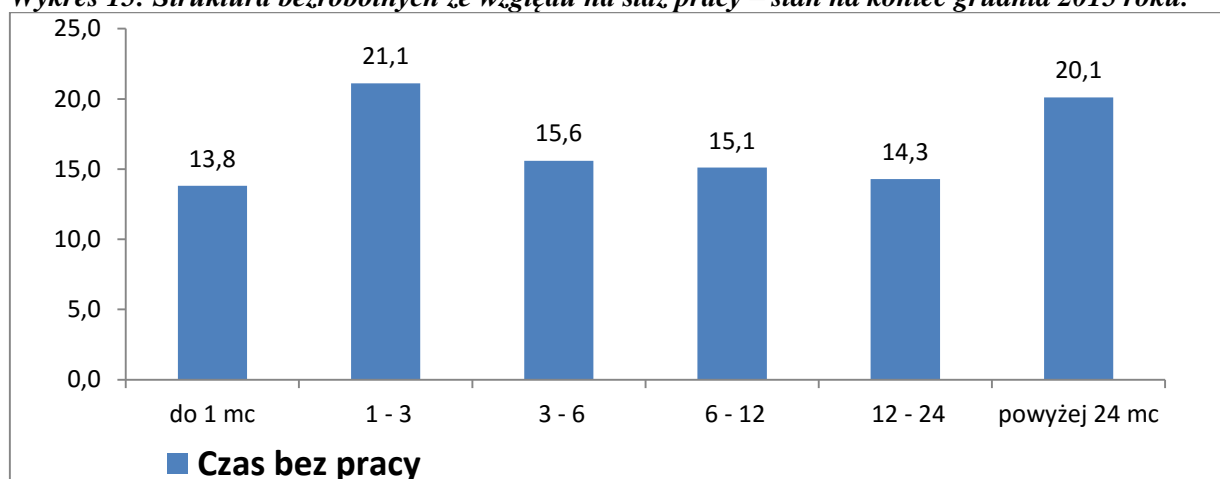
Wykres 14: Struktura bezrobotnych ze względu na staż pracy – stan na koniec grudnia 2015 roku.

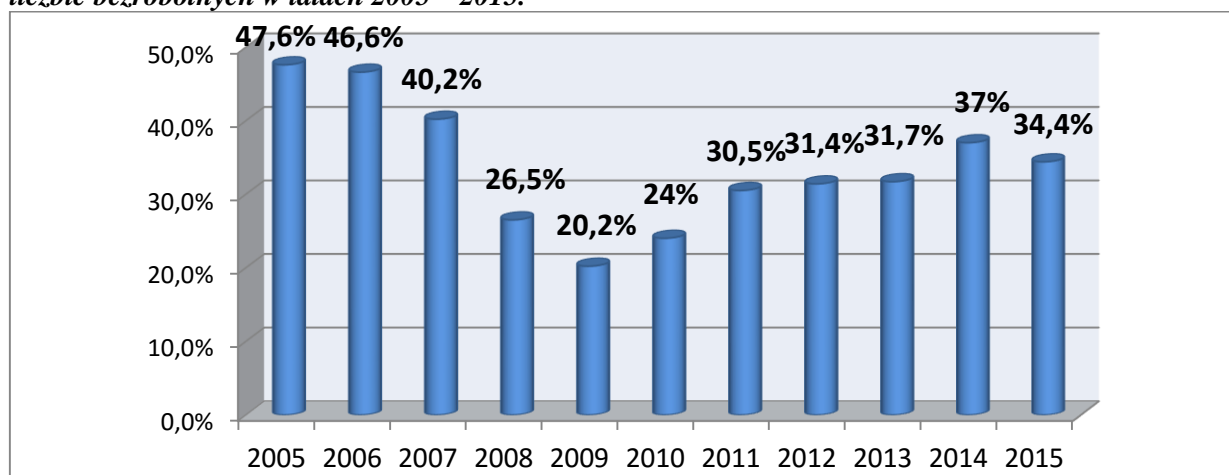
2.4.9 Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę w miesiącach oraz długotrwale bezrobotni

Problemy z powrotem do pracy mają osoby, które są zarejestrowane w urzędach pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy. Na koniec 2015 roku te dwie grupy stanowiły 34,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i jest to mniej niż w roku 2014 o 2,6 punktu procentowego. Łącznie liczba ich wyniosła 12 459.

Wykres 15: Struktura bezrobotnych ze względu na staż pracy – stan na koniec grudnia 2015 roku.

Wykres 16: Udział osób bezrobotnych nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2005 – 2015.

Powyższy wykres przedstawia udział osób, których czas oczekiwania na pracę w rejestrze bezrobotnych przekracza 12 miesięcy. Natomiast zgodnie z definicją ustawową za osoby długotrwale bezrobotne należy uważać bezrobotnych, którzy w ciągu ostatnich 24 miesięcy przez okres minimum 12 miesięcy posiadali status osoby bezrobotnej. Dane te

zaprezentowane są w poniższej tabeli nr 10. Na koniec 2015 roku w województwie opolskim takich osób było 19 268, co stanowiło 53,2% ogółu osób zewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy. Spadła zarówno liczba osób długotrwale bezrobotnych, jak i ich udział (o 5,2 pp.). Największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w regionie prudnickim (61,1%), a najmniejszy w strzeleckim (46,9%).

Tabela 10: Długotrwale bezrobotni wg powiatów – stan na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Powiaty	liczba osób	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo	19 268	53,2
Brzeg	2 114	52,6
Głubczyce	1 382	61,0
Kędzierzyn - Koźle	2 223	56,7
Kluczbork	1 170	52,2
Krapkowice	1 173	55,4
Namysłów	905	55,3
Nysa	2 999	49,7
Olesno	895	50,4
Opole - powiat	2 008	51,0
Prudnik	1 642	61,1
Strzelce Opolskie	861	46,9
Opole- miasto	1 896	50,8

2.4.10 Bezrobotni według zawodów i specjalności

Struktura napływu bezrobotnych według zawodów od lat kształtuje się w podobny sposób. Do czołówki należą osoby wykonujące prace w zawodach:

- sprzedawca – 5 988 osób, czyli 9,0% ogółu bezrobotnych (w 2014 roku 13,8% ogółu),
- robotnik gospodarczy – 1 785 osób, tj. 2,7% ogółu (w 2014 roku 4,5% ogółu),
- murarz – 1 571 osób, tj. 2,4% ogółu (w 2014 roku 4,5% ogółu),
- ślusarz – 1 633 osoby, tj. 2,5% ogółu (w 2014 roku 4,2% ogółu),
- kucharz – 1 288 osób, tj. 1,9% ogółu (w 2014 roku 1,2% ogółu),
- pomocniczy robotnik budowlany – tj. 1 000, osób tj. 1,5% ogółu (w 2014 roku 2,6% ogółu),
- fryzjer – 971 osób, tj. (w 2014 roku 1,2%),

- technik ekonomista – 910 osób, tj. 1,4% ogółu (w 2014 roku 2,3% ogółu).

Zasygnalizować należy wzrost udziału w bezrobociu zawodu „sprzedawca”, czołowego pod względem liczebności. Charakterystyczny jest również fakt, iż spośród ogółu osób bezrobotnych aż 9 185 osób (13,8% wobec 27,5% w 2014 roku) nie posiada żadnego zawodu.

W ciągu całego 2015 roku zarejestrowało się 6 305 absolwentów, co stanowi 9,5% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród absolwentów najczęściej rejestrowali się sprzedawcy (stanowiąc 5,5% wszystkich absolwentów), fryzjerzy (3,5%), mechanicy pojazdów samochodowych (2,5%), technicy ekonomiści (2,3%), ekonomiści (2,2%). Największy udział zarówno wśród nowych rejestracji absolwentów, jak i stanu na koniec roku, stanowili bezrobotni absolwenci nie posiadający żadnego zawodu, najczęściej po liceum ogólnokształcącym (napływ stanowił 25,5%, natomiast stan 10,7%), przy braku zapotrzebowania na pracę dla osób bez zawodu.

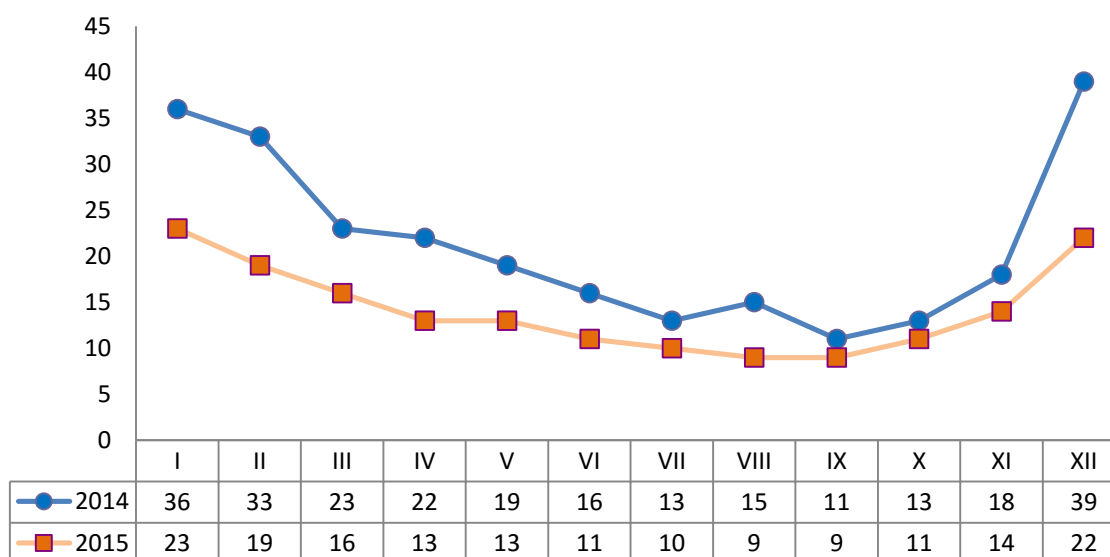
Warto ponownie poruszyć tutaj kwestię zawodu robotnika gospodarczego, który zajmuje czołowe miejsca w napływie, odpływie, ofertach zatrudnienia oraz pracach subsydiowanych. W całym 2015 roku wpłynęło 3 608 (8,4% ogółu) ofert pracy na robotnika gospodarczego, z czego 2 795 (77%) stanowiły oferty subsydiowane. Najwięcej ofert pracy (1 192) na stanowisko robotnika gospodarczego wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Brzegu, stanowiąc 33% wszystkich ofert pracy w województwie opolskim skierowanych do osób z tym zawodem. Stanowisko to ściśle koreluje z subsydiowanym zatrudnieniem, gdyż ponad 66% zarejestrowanych ofert pracy na stanowisko robotnika gospodarczego w PUP Brzeg miało charakter subsydiowanego zatrudnienia. Ogółem z 3 608 ofert jakie zarejestrowano na stanowisko robotnika gospodarczego na całe województwo, 1 520 osób podjęło zatrudnienie subsydiowane w ramach robót publicznych, w tym 928 (61%) z powiatu nyskiego. Z kolei po robotach publicznych przez cały rok w województwie zarejestrowało się 1 049 osób, z czego 64,3% stanowiły nowe rejestracje w powiecie nyskim.

3. Oferty pracy

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców, jak również dotowanie ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki

gwarantujące poprawę sytuacji na rynku pracy i jednocześnie wskaźniki sytuacji gospodarczej i stopnia jej rozwoju. Należy przy tym zaznaczyć, iż nie wszystkie oferty pracy trafiają do powiatowych urzędów pracy. Znaczna część zamieszczana jest w mediach, więc dane tu zaprezentowane nie odzwierciedlają całości popytu na pracę w regionie. Wykres nr 17 obrazuje liczbę osób bezrobotnych na koniec miesiąca przypadających na jedną ofertę pracy w poszczególnych miesiącach 2014 i 2015 roku. Najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w styczniu i grudniu 2014 roku. Natomiast średnia liczba osób przypadających na 1 ofertę pracy w całym 2015 roku wynosi 14 i jest zdecydowanie korzystniejsza od średniej w 2014 roku, która wyniosła 22.

Wykres 17: Ilość osób przypadających na 1 ofertę pracy w latach 2014-2015.

W ciągu całego 2015 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło ogółem 43 226 ofert pracy i było to o 4 479 ofert więcej niż w 2014 roku. Zgłoszone propozycje pracy w większości dotyczyły prac niesubsydiowanych, które stanowiły 70,3% ogółu zgłoszonych (w 2014 roku było to 67,2%). Z ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy 1 359 propozycji (3,1%) było adresowanych do osób niepełnosprawnych (spadek w stosunku do roku 2014 o 0,5 pp.) i tylko 208 do osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (0,5%, wzrost o 0,2 pp.), z czego 49 (23,6%) było subsydiowanych. Jednocześnie warto zauważyć, iż 17,7% wszystkich ofert pracy było proponowanych w formie staży (18,7% w 2014 roku), a 4,5% jako prace społecznie użyteczne (5,1% w 2014 roku).

3.1 Oferty pracy według zawodów

Wszystkie zgłoszone oferty² pracy można połączyć w stosowne grupy, a ich struktura przedstawia się następująco: najwięcej ofert pracy pochodziło z branży *przetwórstwa przemysłowego* (21%), *działalności w zakresie usług administrowania* (16,9%) oraz *handlu hurtowego i detalicznego* (14,6%). Branże te silnie korelują z przedstawionymi powyżej ofertami pracy wg zawodu. Jak wynika z prezentowanych danych, najczęściej pracodawcy zgłaszali do powiatowych urzędów pracy zapotrzebowanie na zatrudnienie robotników przemysłowych i rzemieślników mieszczących się w branży *przetwórstwa przemysłowego* (wzrost w porównaniu do 2014 roku o 5,8 pp.), pracowników usług osobistych i sprzedawców należących do *branży handel hurtowy i detaliczny* (spadek w porównaniu do 2014 roku o 4,9 pp.). Jednocześnie nastąpił spadek procentowej wielkości ofert pracy dla osób bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach, tj. specjalistów (o 0,7 pp.), pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 3,2 pp.) oraz pracowników biurowych (o 0,6 pp.), przy jednoczesnym wzroście udziału robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1,8 pp.), pracowników przy pracach prostych (o 3,2 pp.), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 0,3 pp.) oraz techników (o 0,1 pp.). Wśród rolników i przedstawicieli władz publicznych nie nastąpiły istotne zmiany. Najwyższy udział ofert subsydiowanych zarówno wśród ogółu ofert zgłoszonych, jak i konkretnej grupie zawodowej odnotowano wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców. Spośród wszystkich ofert subsydiowanych największy udział stanowią te pochodzące z branży *administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (25,8%). Również w tej branży największy odsetek stanowią subsydia (85% z ogółu zarejestrowanych ofert w branży administracyjnej). Analizując poszczególne zawody (w zgłoszonych do PUP ofertach), można wyróżnić przodujące profesje, w których odnotowano najwyższą liczbę ofert pracy w ciągu 2015 roku. W kolejności malejącej przedstawia je tabela nr 11.

---

² Uwaga: Podstawą obliczeń jest suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali. Objasnienia załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 11: Splyw ofert pracy wg zawodów w 2015 roku.

Nazwa zawodu	Liczba zgłoszonych ofert pracy
Robotnik gospodarczy	3 608
Sprzedawca	2 117
Technik prac biurowych	1 477
Pomocniczy robotnik budowlany	1 206
Magazynier	1 178
Spawacz	909

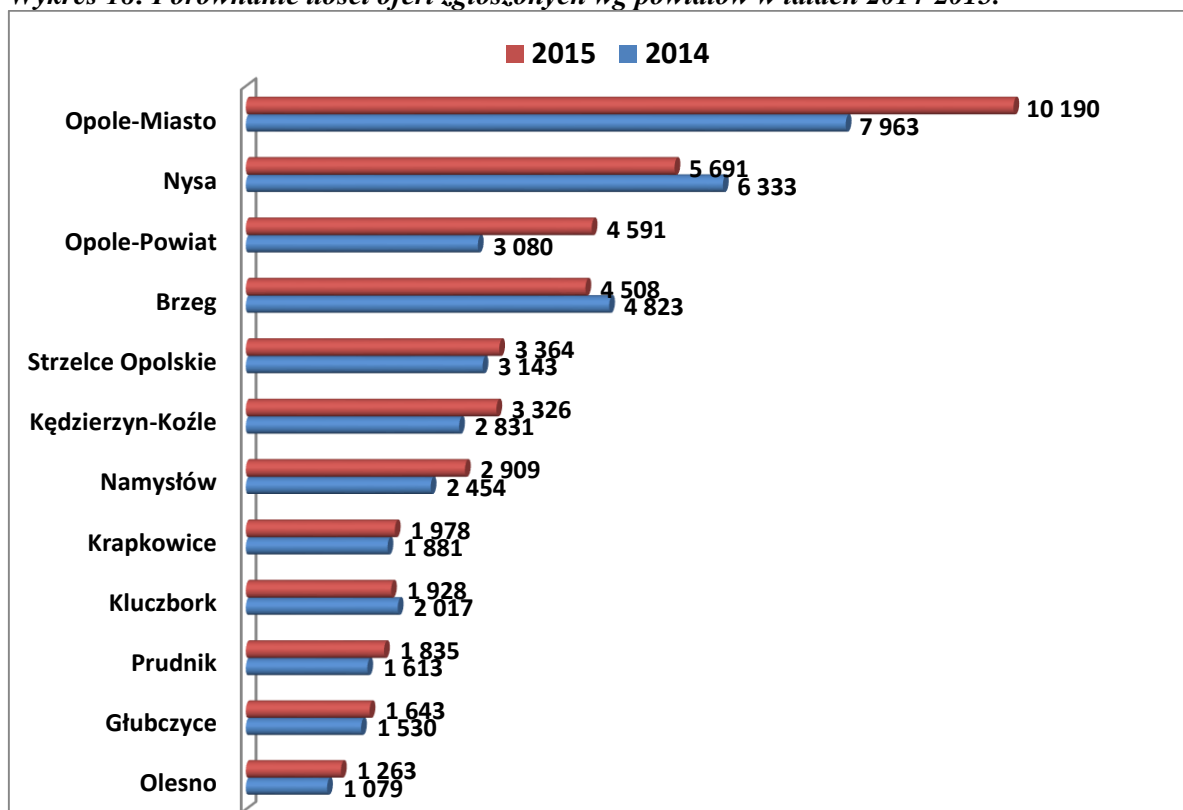
3.2 Oferty pracy według powiatów

W ciągu 2015 roku najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy mający swoje siedziby w powiatach: opolskim grodzkim (10 190), nyskim (5 691) oraz opolskim ziemskim (4 591). Powiat nyski charakteryzuje się zdecydowanie wyższą stopą bezrobocia w porównaniu do Opola.

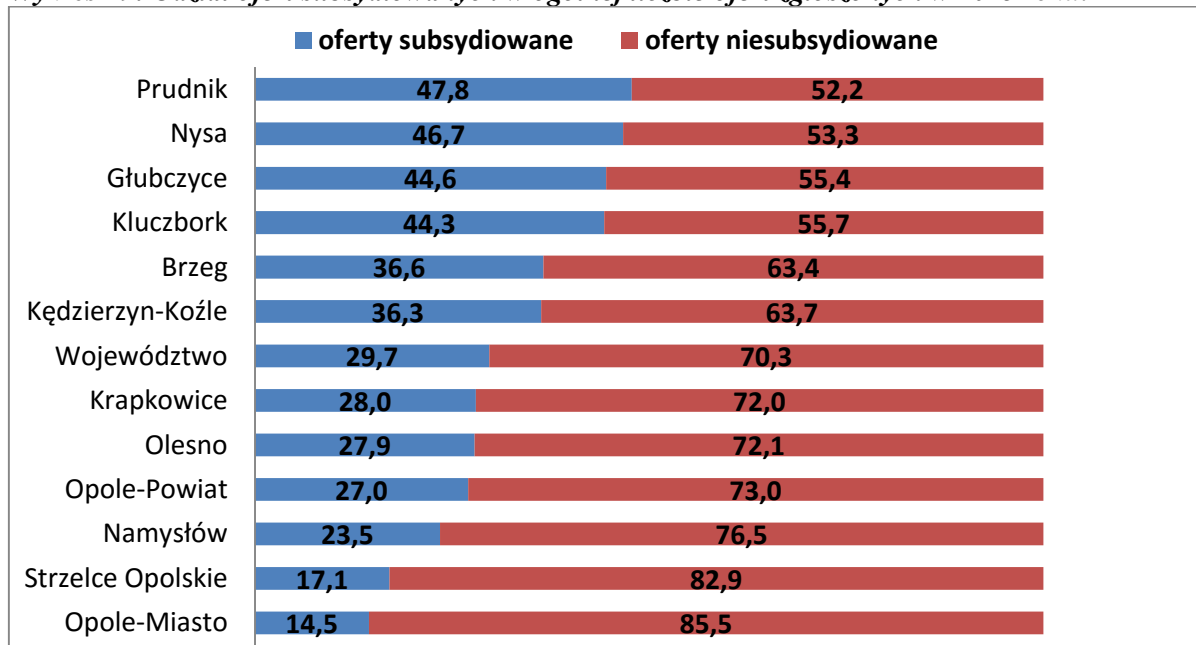
Jak można zauważyć, w dziewięciu powiatach wystąpił wzrost ofert w porównaniu do roku ubiegłego. Proporcjonalnie największy wzrost odnotowano w powiatach: opolskim ziemskim (o 49,1%) oraz grodzkim (o 28%). Spadek natomiast odnotowano w trzech powiatach: brzeskim (o 6,5%), kluczborskim (o 4,4%) oraz nyskim (o 10,1%). Interesujących spostrzeżeń dostarcza analiza udziału ofert subsydiowanych w ogólnej ilości propozycji zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy. Liczbę zgłoszonych propozycji pracy według powiatowych urzędów pracy w latach 2014 i 2015 prezentuje poniższy wykres.

Zdecydowanie największy udział ofert subsydiowanych odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku: 47,8%. Drugim obszarem co do udziału ofert pracy o charakterze subsydiowanym jest powiat nyski (46,7%). Świadczy to poniekąd o statycznym charakterze obu tych lokalnych rynków pracy, które w nikłym stopniu potrafią generować nowe miejsca pracy bez wsparcia ze strony Funduszu Pracy i środków EFS. Wysokie udziały charakteryzowały również powiaty: głubczycki, kluczborski i brzeski.

Wykres 18: Porównanie ilości ofert zgłoszonych wg powiatów w latach 2014-2015.

Wykres 19: Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert zgłoszonych w 2015 roku.

Ostateczny wniosek, jaki można wysnuć na podstawie analizy ofert pracy, brzmi następująco: kondycja ekonomiczna regionów Opolszczyzny jest zróżnicowana. W najlepszej sytuacji jest powiat opolski grodzki, gdzie występuje najniższa stopa

bezrobocia oraz odnotowano najwięcej ofert pracy, jednocześnie nie są to propozycje subsydiowanego zatrudnienia.

4. Wydatki Funduszu Pracy w 2015 roku

Wydatki Funduszu Pracy w 2015 roku wyniosły ogółem 179 433,2 tys. złotych i spadły w porównaniu z rokiem 2014 o 4 842,6 tys. zł. (2,6%). Jest to kolejny rok spadku wielkości środków przeznaczonych na zasiłki dla bezrobotnych, co może być spowodowane powolną stabilizacją sytuacji po stronie popytu na pracę. Rok 2015 charakteryzował się wzrostem kwoty wydatkowanej na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu do wartości 105 309,3 tys. zł. Była to kwota wyższa o 6 078,6 tys. zł (6%) w porównaniu z 2014 rokiem. Po raz drugi wydatki na aktywne formy przeważały nad pasywnymi. Dostrzeżenia wymaga znaczny wzrost wydatków na prace interwencyjne (o 55%) oraz staże (o 2,5%), przy jednoczesnym spadku wydatków w przypadku pozostałych form. Mimo nowych możliwości wprowadzonych znowelizowaną ustawą w zakresie szkoleń m.in.: trójstronnych umów i bonów szkoleniowych, odnotowano spadek wydatków na tą formę.

Tabela 12: Wydatki Funduszu Pracy w latach 2014-2015.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2014 rok</i>	<i>2015 rok</i>	<i>Przyrost lub spadek w 2015 roku w stosunku do roku 2014</i>
Wydatki ogółem w tys. zł*	184 275,80	179 433,20	-4 842,60
w tym:			
Zasiłki dla bezrobotnych*	74 219,80	63 025,60	-11 194,20
Aktywne formy/ Programy przeciwdziałania bezrobociu** ogółem	99 230,70	105 309,30	6 078,60
w tym m.in.**:			
– szkolenia	6 923,40	4 908,50	-2 014,90
– prace interwencyjne	2 245,60	3 473,50	1 227,90
– dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	20 710,70	18 933,10	-1 777,60
– prace społecznie użyteczne	884,7	804,5	-80,20
– roboty publiczne	9 617,90	9 344,10	-273,80
– wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	14 302,40	12 950,70	-1 351,70
– stypendia stażowe	41 120,40	42 142,70	1 022,30

Źródło MPiPS-02

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia pojawiły się nie tylko nowe możliwości wsparcia dla określonych grup, ale również zmieniły się zasady i terminy sprawozdań. Jest to główny powód, dla którego po raz pierwszy w analizie rocznej nie zostały opisane takie formy jak: poradnictwo zawodowe, rodzaj oraz obszar szkoleń i staży. Natomiast pojawiły się nowe możliwości wsparcia, z których większość została opisana powyżej. Warto w tym momencie wspomnieć o Krajowym Funduszu Szkoleniowym wydzielonej części Funduszu Pracy, w ramach którego pracodawcy bądź ich pracownicy mogą podnieść swoje kwalifikacje. W 2015 roku do grup priorytetowych należały osoby powyżej 45 roku życia, natomiast na 2016 rok ograniczenie wiekowe zostało zniesione. Poniższa tabela obrazuje limit środków przyznanych decyzją na początku 2015 roku oraz wnioskowanie o dodatkowe środki z rezerwy ministra przez poszczególne powiaty województwa opolskiego. Największą ilość środków wykorzystał Powiatowy Urząd Pracy w Opolu. Z kolei najwięcej osób przeszkolono w powiecie głubczyckim. Łączna kwota środków przeznaczona dla województwa opolskiego to 5 579,8 tys. zł, dzięki którym 3 033 osoby zostały przeszkolone.

Tabela 13: Środki finansowe oraz liczba osób korzystających ze szkoleń w ramach KFS.

	Limit	Dodatkowe środki z rezerwy ministra	Łącznie	Liczba osób korzystających ze szkoleń
Brzeg	228,6	250,0	478,6	222
Głubczyce	200,0	150,0	350,0	533
Kędzierzyn-Koźle	334,6	150,0	484,6	232
Kluczbork	269,8	100,0	369,8	183
Krapkowice	279,8	59,0	338,8	210
Namysłów	113,2	350,0	463,2	415
Nysa	411,9	100,0	511,9	482
Olesno	230,0	252,8	482,8	109
Opole	700,0	1 000,0	1 700,0	402
Prudnik	150,0	50,0	200,0	128
Strzelce Opolskie	200,1	0,0	200,1	117
Województwo	3 118,0	2 461,8	5 579,8	3 033

Dodatkowo 3 powiaty: brzeski, głubczycki oraz namysłowski skorzystały z możliwości skierowania osób bezrobotnych z II i III profilu pomocy do agencji zatrudnienia, której w ramach przetargu zorganizowanego przez WUP Opole zlecono

organizację usług aktywizacyjnych. W ramach aktywizacji wydatkowano 1 361,2 tys. zł. oraz skierowano 600 osób do aktywizacji.

II. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia w województwie opolskim

1. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015 r., poz. 149 ze zm.) Wojewódzki Urząd Pracy w 2015 roku realizował zadania samorządu województwa m.in. w zakresie określania i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy poprzez m.in. przygotowanie i realizację Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia; programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowywanie analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, świadczenie usług EURES, organizowanie i koordynowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa.

Wśród najważniejszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w 2015 roku wymienić należy:

- realizację, wspólnie z partnerami rynku pracy, Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- podział posiadanych środków Funduszu Pracy z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w w/w planie, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;
- programy realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w oparciu o założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

Realizowane i podejmowane przedsięwzięcia przedstawione są poniżej.

Z kolei po nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia samorząd województwa otrzymał następujące dodatkowe zadania:

- realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów,
- badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia,

- inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy,
- inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy,
- zlecanie działań aktywizacyjnych,
- współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy.

4.1 Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok

RPD na 2015 rok miał swoje umocowanie prawne w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa, możliwości podmiotów współtworzących RPD oraz dostępność źródeł finansowania pozwoliły wyodrębnić 5 wytycznych definiujących obszary związane z rynkiem pracy i zatrudnieniem w regionie, w których intensyfikacja działań na rzecz poprawy sytuacji była najbardziej celowa:

- 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, w tym z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy
- 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości;
- 3) Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług rynku pracy;
- 4) Edukacja ustawiczna;
- 5) Poprawa informacji o rynku pracy.

Podstawą opracowania dokumentu były zadania określone przez partnerów współuczestniczących w realizacji RPD na 2014 r., tj. Wojewódzki i Powiatowe Urzędy Pracy, Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji, Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO, CTC Polska Sp. z o.o. i Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim. W styczniu 2015 roku przedłożyły one sprawozdania ze stopnia realizacji zadeklarowanych zadań, co pozwoliło określić skalę zaangażowanych środków i liczbę odbiorców wsparcia oraz efekty osiągnięte w ramach każdej z wytycznych.

Bez wątpienia największa intensyfikacja działań wystąpiła w obszarze bezrobocia. Tutaj poniesiono największe nakłady (około 100 mln zł) i tutaj zaktywizowano najwięcej osób (około 13 tys. w ramach działań urzędów pracy, 2,1 tys. w ramach działań podejmowanych przy realizacji Priorytetu VII PO KL i 600 osób w ramach zlecenia usług aktywizacyjnych). Taki wynik przełożył się na znaczny spadek wielkości bezrobocia – o ponad 6 tysięcy osób w stosunku do roku ubiegłego.

Realizacja zadania związanego z promocją przedsiębiorczości pozwoliła na utrzymanie sytuacji z roku poprzedniego. Pokazują to dane GUS, wg których na koniec III kwartału 2015 roku w rejestrach REGON figurowało 100,7 tys. podmiotów gospodarczych, o około 1050 więcej niż w tym samym momencie roku 2014. Należy podkreślić, iż w sensie statystycznym jest to zmiana na tyle nieznaczna, że pozwala mówić o stabilizacji. Środki wydatkowane w ramach RPD 2015 na promocję przedsiębiorczości wyniosły o połowę mniej niż rok wcześniej (ok. 35 mln zł), z czego największa pula została skierowana na przyznawanie środków finansowych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Ważnym elementem tego zadania była promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, prowadzona przede wszystkim przez OHP.

Za działaniami ukierunkowanymi w sposób bezpośredni na sytuację na rynku pracy szły zadania związane ze zwiększeniem partnerstwa oraz jakości usług rynku pracy. W roku 2015 mocny akcent zyskało partnerstwo ponadnarodowe, głównie dzięki zakończonej sukcesem realizacji projektu systemowego WUP *Wsparcie kompetencji na starcie*. Rok 2015 przyniósł także kolejne potwierdzenie „umocnienia” się pewnych partnerskich działań podejmowanych także przy realizacji planów z lat ubiegłych.

W czasach, gdy głośno mówi się o znaczeniu „uczenia się przez całe życie” i o zanikaniu tradycyjnego przywiązania do jednego zawodu i jednego zakładu pracy, dużego znaczenia nabiera organizacja systemu kształcenia ustawicznego. Działania w ramach RPD 2015 koncentrowały się głównie na organizacji szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla różnych grup społecznych i zawodowych. Wśród tych grup wyróżniały się szkolenia dla osób pracujących i kadr oświatowych, realizowane w ramach Priorytetu IX PO KL. Łącznie szacuje się, że na realizację tej wytycznej wydatkowano 12 mln zł.

Swoje miejsce w działaniach zmierzających do poprawy zatrudnienia w regionie zajęły też przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę wiedzy o rynku pracy i przepływu informacji o nim. Wiedza jest kluczem dla prowadzenia skutecznej polityki, zwłaszcza w wymiarze demograficznym, stwarzającym szereg rozwojowych wyzwań dla regionu. Wiedza jest również niezbędna osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie dostępu do oferty zatrudnienia i przekwalifikowania, dlatego tak istotne staje się zwiększanie ilości i jakości kanałów informacyjnych.

Zawarte w tym sprawozdaniu informacje i dane stanowiąc będą również element monitorowania *Wieloletniego planu działań na rzecz zatrudnienia dla województwa opolskiego do roku 2015*, który jest strategicznym dokumentem wytyczającym priorytetowe obszary działań, które uwzględniać powinna polityka zatrudnienia w regionie.

4.2 Działania wdrażające środki pochodzące Europejski Fundusz Społeczny

PO WER - projekty pozakonkursowe:

W dniu 13 marca 2015 r. ogłoszony został nabór (termin składania wniosków - od 1 do 10.04.2015 r.) na projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego w ramach Osi priorytetowej I, Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy” – projekty pozakonkursowe, Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Nabór został wydłużony do 17.04.2015 r.

W odpowiedzi na nabór 11 powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego złożyło wnioski o dofinansowanie, z którymi następnie zawarto umowy opiewające na łączną kwotę 17 286 734,00 PLN, przy założeniu ogólnej liczby 1 697 uczestników projektów.

PO WER – projekty konkursowe:

W dniu 28.09.2015 r. ogłoszony został konkurs (termin składania wniosków - od 29 października 2015 r. do 6 listopada 2015 r.) w ramach Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy” – projekty konkursowe, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Liczba złożonych wniosków - 14, liczba wniosków, które przeszły

pozytywnie ocenę formalną - 7. Jeden wniosek o dofinansowanie został odrzucony w I etapie oceny merytorycznej z powodu niespełnienia kryteriów horyzontalnych, gdyż zgodnie z § 8 pkt 8 Regulaminu Komisji Oceny Projektów nie podlega dalszej ocenie. Obecnie trwa jeszcze ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie.

RPO WO 2014 -2020 projekty pozakonkursowe:

W dniu 30 czerwca 2015 r. ogłoszony został nabór (termin składania wniosków - od 30.06.2015 r. do 16.07.2015 r.) na projekty pozakonkursowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VII Konkurencyjny rynek pracy, Działanie 7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP. W odpowiedzi na nabór 11 powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego złożyło wnioski o dofinansowanie, z którymi następnie zawarto umowy opiewające na łączną kwotę 24 404 300,00 PLN, przy założeniu ogólnej liczby 3 118 uczestników projektów.

RPO WO 2014 -2020 projekty konkursowe:

W ramach osi VIII Integracja społeczna Działanie 8.3 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (kwota do dyspozycji 13 373 284,36) 3 podmioty odpowiedziały na nabór. 76 podmiotów wykazało zainteresowanie wsparciem w ramach osi IX Wysoka jakość edukacji Działanie 9.1 Rozwój edukacji Poddziałanie 9.1.1 Wsparcie kształcenia ogólnego (kwota do dyspozycji 17 515 455,50) oraz 31 w ramach tej samej osi IX Działanie 9.2 Rozwój kształcenia zawodowego Poddziałanie 9.2.1 Wsparcie kształcenia zawodowego (kwota do dyspozycji 26 684 280,00). Obecnie trwa ocena złożonych wniosków.

2. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Realizacja zadań z zakresu pośrednictwa pracy za granicą w ramach umów międzyrządowych

W 2015 roku w ramach realizacji umowy zawartej pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie zatrudniania polskich studentów w Niemczech w okresie wakacji — przeprowadzono kolejny nabór studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech w okresie wakacji. Zadania w zakresie w/w pośrednictwa ze strony polskiej – wykonywał Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu - jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju. Oferta wpłynęła do WUP bezpośrednio od partnera niemieckiego tj. z Federalnego Urzędu Pracy (ZAV) w Bonn i skierowana była dla studentów studiów wyższych, którzy deklarowali

chęć podjęcia pracy przez okres 2 miesiące w czasie trwania letniej przerwy semestralnej oraz deklarowali znajomość języka niemieckiego. Studenci w ramach w/w oferty mają możliwość podjęcia pracy w okresie wakacji przede wszystkim w gastronomii i hotelarstwie, przemyśle, ogrodnictwie i rolnictwie oraz przy sprzątnięciu budynków.

Powyższą rekrutację WUP w Opolu prowadził we współpracy ze wszystkimi wojewódzkimi urzędami pracy na terenie Polski, do których przekazano przedmiotową ofertę pracy. Ponadto Wojewódzki Urząd Pracy wysłał informację na temat w/w oferty na wszystkie opolskie uczelnie, do wszystkich biur karier działających przy uczelniach, do powiatowych urzędów pracy na terenie województwa opolskiego oraz Ochotniczych Hufców Pracy działających na terenie województwa opolskiego. Dodatkowo przez cały czas trwania naboru ukazywała się informacja o prowadzonej rekrutacji na stronach internetowych wszystkich Wojewódzkich Urzędów Pracy oraz w lokalnej telewizji.

W ramach zakończonego naboru studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech – lato 2015 - WUP w Opolu - jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju, przekazał do partnera niemieckiego łącznie **137** kompletów podań studentów zainteresowanych w/w zatrudnieniem.

Realizacja zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG

TRANSFER ZASIŁKÓW DLA BEZROBOTNYCH

1) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do kraju UE/EOG

W analizowanym okresie do WUP wpłynęło 5 wniosków osób bezrobotnych z prawem do zasiłku nabytego w Polsce udających się do innego państwa UE w celu poszukiwania pracy o wydanie zgody na transfer zasiłku dla bezrobotnych na okres do 3 miesięcy.

Pozytywnie rozpatrzono wszystkie wnioski (2 osoby złożyły rezygnację), natomiast wydano 3 dokumenty uprawniające do transferu zasiłku nabytego w Polsce w tym:

- 3 dokumenty PD U2 - dla osób bezrobotnych, udających się w celu poszukiwania pracy na terenie Niemiec.

2) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z kraju UE/EOG do Polski

W 2015 roku do WUP wpłynęło **869** dokumentów wydanych przez instytucje właściwe państw UE/EOG (dokumentów PD U2/ dokumentów SED U008) dla osób bezrobotnych, które przybyły do Polski w celu poszukiwania pracy i dokonały zarejestrowania się jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE/EOG w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE/EOG potwierdziły na dokumentach PD U2/ SED U008 uprawnienia do transferu zasiłku dla bezrobotnych z innego państwa UE/EOG w przypadku **826 osób**, w tym:

- 539 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Holandii,
- 231 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Niemczech,
- 15 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Irlandii,
- 12 osoby zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Danii,
- 11 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Austrii,
- 11 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Norwegii,
- 2 osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Szwajcarii,
- 2 osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, które nabyły prawo do zasiłku w Włoszech,
- 1 osoba zarejestrowana jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku w Islandii,
- 1 osoba zarejestrowana jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku w Wielkiej Brytanii,
- 1 osoba zarejestrowana jako poszukująca pracy z transferem zasiłku dla bezrobotnych, która nabyła prawo do zasiłku na Cyprze.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE nie potwierdziły uprawnień do transferu zasiłku dla bezrobotnych w przypadku **43 osób**, które dokonały zarejestrowania się

jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego, w tym:

- 25 osobom nie potwierdziła uprawnień do transferu zasiłku instytucja niemiecka,
- 13 osobom nie potwierdziła uprawnień do transferu zasiłku instytucja holenderska,
- 5 osobom nie potwierdziła uprawnień do transferu zasiłku instytucja austriacka.

UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA

1) Wnioski o wydanie zaświadczeń dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu zasiłków dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W okresie od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2015r. do WUP wpłynęły **784** wnioski osób bezrobotnych o przyznanie zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W analizowanym okresie WUP wystąpił w imieniu **712** osób do właściwych instytucji o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych, tj. dokumentów SED U002 lub dokumentów SED U017, w tym najwięcej wystąpień odnotowano:

- do instytucji holenderskiej - 277
- do instytucji niemieckiej - 225
- do instytucji brytyjskiej - 89
- do instytucji austriackiej - 36
- do instytucji francuskiej - 19
- do instytucji irlandzkiej - 17
- do instytucji czeskiej - 15
- do instytucji belgijskiej - 8
- do instytucji norweskiej - 6.

W okresie sprawozdawczym wydano **810** decyzji w sprawach osób bezrobotnych ubiegających się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym:

- 423 decyzje o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 342 decyzje o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, w tym:

- 145 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na niespełnienie warunku „pracownika powracającego”;
- 77 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na okres karencji nieprzysługiwania zasiłku przez 90 dni lub 180 dni;
- 120 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwagi na brak udokumentowania wymaganych 365 dni uprawniających do zasiłku lub brak statusu osoby bezrobotnej;
- 45 innych decyzji głównie o umorzeniu postępowania z powodu braku zastosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub wycofania wniosku przez osoby składające wnioski.

Wnioski o wydanie dokumentów dotyczących członków rodziny, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych – Dokumenty SED U006.

W okresie od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2015r. do WUP wpłynęło 5 wniosków (Dokumenty SED U005) o wydanie Dokumentów SED U006 dotyczących potwierdzenia członków rodziny posiadających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych – dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie UE/EOG, w tym:

- 4 dokumenty SED U005 - wystawione przez instytucję szwajcarską;
- 1 dokument SED U005 - wystawiony przez instytucję austriacką.

W analizowanym okresie wydano 3 dokumenty SED U006 potwierdzające członków rodziny, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych.

W przypadku 2 wniosków - nie wydano dokumentów SED U006 potwierdzających członków rodziny, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych, z uwagi na niezuzpełnienie wymaganej dokumentacji.

1. Wnioski o wydanie dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – Dokumenty PD U1/ Dokumenty SED U002 /SED U017/SED U004.

W okresie od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2015r. do WUP wpłynęło **418** wniosków o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących potwierdzenia okresów przebytych na terytorium Polski podlegających zaliczaniu przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie członkowskim UE/EOG.

Najwięcej wniosków wpłynęło o wydanie odpowiednich dokumentów celem przedłożenia w instytucji właściwej ds. bezrobocia na terytorium: Holandii (215 wniosków), Niemiec (147 wniosków), Austrii (27 wniosków), Belgii (8 wniosków), Irlandii (6 wniosków), Francji (5 wniosków), Szwajcarii (3 wnioski), Czech (3 wnioski), Słowacji (2 wnioski) oraz po jednym wniosku do krajów takich jak: Dania, Bułgaria

W analizowanym okresie wydano **366** dokumentów potwierdzających okresy przebyte w Polsce zaliczane przy przyznawaniu świadczeń z tytułu bezrobocia, w tym :

- Dokumentów PD U1 - 252;
- Dokumentów SED U002 - 113;
- Dokumentów SED U017 - 1.

W 2015 roku wystawiono **5** Dokumentów SED U004 „Informacji o wynagrodzeniu” dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie członkowskim UE/EOG, w tym:

- 1 dokument - na wniosek instytucji niemieckiej;
- 1 dokument - na wniosek instytucji czeskiej;
- 1 dokument - na wniosek instytucji austriackiej;
- 1 dokument - na wniosek instytucji duńskiej;
- 1 dokument - na wniosek instytucji słowackiej.

Wdrażanie systemu EURES w województwie opolskim

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w ramach sieci EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) w województwie opolskim przyjęto do realizacji **844** zagraniczne oferty pracy, z czego najwięcej ofert pochodziło z: Niemiec (510), Czech (118), Wielkiej Brytanii (47), Norwegii (32), Irlandii (27), Holandii (19).

Biorąc pod uwagę grupę elementarną zawodów i specjalności wg PKZiS (kod 4-cyfrowy) najwięcej ofert pracy WUP w Opolu posiadał dla:

Spawaczy	kod: 7212	5 %
Elektromechaników i elektromonterów oraz elektryków	kod: 7411 i 7412	5 %
Ustawiaczy i operatorów obrabiarek do metali	kod: 7223	4 %
Magazynierów	kod: 4321	3,79 %
Kucharzy	kod: 5120	3,79 %
Pielęgniarek	kod: 2221, 2222, 2232	3,44 %
Robotników przy pracach prostych	kod: 9329	3,20 %

Ponadto kadra EURES WUP w Opolu w 2015 r. udzieliła **3076** osobom bezrobotnym i poszukującym pracy informacji w ramach kontaktów indywidualnych, z tego **37** dotyczyło poszukiwania pracy w regionach przygranicznych. Na przestrzeni 2015 r. udzielono **386** pracodawcom informacji o usługach sieci EURES.

W roku 2015 kadra EURES brała udział w **13** targach pracy na terenie województwa opolskiego, podczas których udostępniano oferty pracy za granicą w ramach sieci EURES, przekazywano informacje o możliwości zatrudnienia, warunkach życia i pracy za granicą, prowadzono doradztwo w zakresie bezpiecznego podejmowania pracy za granicą, udzielano informacji o możliwości zatrudnienia w kraju i w woj. opolskim.

Udział województwa opolskiego w Partnerstwie Transgranicznych EURES T „Beskydy”

Realizacja zadań o charakterze przygranicznym.

Partnerstwo EURES T „Beskydy” obejmuje 24 powiaty i okręgi w trzech krajach: Polsce, Czechach i Słowacji. W 2008 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na powstanie pierwszego partnerstwa w Polsce.

W związku z realizacją zadań o charakterze przygranicznym oraz członkostwem w partnerstwie Dyrekcja i pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu w 2015 r. wzięli udział w **8** wydarzeniach.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dot. agencji zatrudnienia

W okresie sprawozdawczym Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu wpisał do rejestru agencji pośrednictwa pracy **72** podmioty w tym 1 przeniesiony z innego województwa. Wyżej wymienionym podmiotom wydano ogółem **72** certyfikaty o dokonaniu wpisu podmiotu do rejestru, uprawniające do świadczenia usług w zakresie:

- pośrednictwa pracy
- doradztwa personalnego
- poradnictwa zawodowego
- pracy tymczasowej.

W okresie sprawozdawczym wydano **96** decyzji o wykreśleniu agencji zatrudnienia z rejestru. W przedmiotowym okresie przeprowadzono kontrolę **4** agencji zatrudnienia z zakresu spełniania przez przedsiębiorcę warunków wymaganych do wykonywania działalności z zakresu agencji zatrudnienia.

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. w województwie opolskim działało **250** podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia, o 25 więcej niż w roku poprzednim.

Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej

Doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadzili zajęcia w ramach poradnictwa zawodowego (zarówno grupowego jak i indywidualnego) z osobami bezrobotnymi oraz poszukującymi pracy. Łącznie z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 37 osób bezrobotnych lub poszukujących pracy dokonano 65 porad z wykorzystaniem testów, 9 osobom wykonano test KZZ, 16 osób skorzystało z porady indywidualnej. Ponadto w Centrum w 2015 roku 1 osoba realizowała indywidualne praktyki studenckie.

Od instytucji szkoleniowych ubiegających się o środki publiczne takie jak Fundusz Pracy, PFRON, fundusze pomocowe Unii Europejskiej wymagany jest wpis do rejestru instytucji szkoleniowych. Wojewódzki Urząd Pracy prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych dla województwa opolskiego. Na początku każdego roku kalendarzowego CliPKZ przeprowadza aktualizację wpisów wszystkich instytucji na podstawie wniosków aktualizacyjnych.

W 2015 roku wprowadzono do systemu 62 nowe instytucje. Na koniec 2015 roku w rejestrze instytucji szkoleniowych wpisanych było 280 podmiotów z terenu Opolszczyzny.

W roku 2015 CIiPKZ prowadziło współpracę:

- ze szkołami i poradniami psychologiczno – pedagogicznymi w celu upowszechniania preorientacji zawodowej wśród młodzieży. Centrum prowadziło zajęcia dla młodzieży gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej. Ich celem było zapoznanie uczniów ze światem zawodów. Doradcy przeprowadzili 1 spotkanie dla 12 uczniów gimnazjów pn. „Dzień filmowy” (filmy zawodoznawcze przedstawiające specyfikę pracy w około 100 zawodach oraz ścieżkę edukacyjną i możliwości zatrudnienia);
- z zakładami karnymi, gdzie przeprowadzono 11 indywidualnych spotkań dla 6 osadzonych oraz 7 grupowych spotkań dla 16 osadzonych osób.
- z powiatowymi urzędami pracy przeprowadzono szkolenie dla 9 doradców zawodowych „Metodą Edukacyjną”.

WUP w Opolu został w 2012 r. włączony do Systemu Zielona Linia, realizowanego w ramach projektu „Zielona Linia. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne Służb Zatrudnienia” i współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Zielona Linia jest to źródło informacji o ofertach pracy (w Polsce jak i za granicą), szkoleniach, usługach urzędów pracy oraz o innych zagadnieniach z zakresu rynku pracy. Druga strona działalności Zielonej Linii to ułatwianie pracodawcom poszukiwania pracowników. W CIiPKZ Zielona Linia działa od maja 2012 r. Zadania konsultanta zostały powierzone doradcy zawodowemu, który od poniedziałku do piątku jest do dyspozycji klientów.

Dodatkowo w okresie 01.03.2013 r. do 30.11.2015 r. w wydziale CIiPKZ zakończono realizację projektu „Wsparcie kompetencji na starcie”. W 2015 roku ramach projektu przeszkolono 24 osoby w tym 23 osoby zakończyły szkolenia językowe, 18 osób zostało skierowanych na staż. Dla osób biorących udział w projekcie zorganizowano 2 warsztaty z zakresu „Techniki aktywnego poszukiwania pracy”.

W wydziale Obserwatorium Rynku Pracy realizowano przede wszystkim następujące zadania:

- informacje dot. stanu bezrobocia, zwolnień grupowych oraz osób zwalnianych z przyczyn dot. zakładów pracy,
- miesięczne, półroczne i roczne informacje z zakresu rynku pracy,

- sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2014 rok oraz Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2015 rok,
- ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- prezentacje multimedialne z zakresu sytuacji na opolskim rynku pracy na potrzeby konferencji, Sejmiku Województwa Opolskiego, spotkań z partnerami rynku pracy.

Oprócz powyższych statutowych działań w wydziale kontynuowano projekt badawczy „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III” oraz „Powrót do zatrudnienia”. Dodatkowo Ministerstwo Rodziny zleciło WUP Opole dwa zadania:

- Badanie satysfakcji klienta powiatowych urzędów pracy (sondaż wśród klientów PUP tj. bezrobotnych i pracodawców korzystających ze wsparcia PUP).
- Barometr zawodów (prognoza zapotrzebowania na określone zawody w 2016 roku formułowana przez pracowników PUP oraz agencje zatrudnienia w cyklach paneli dyskusyjnych).

3. Projekty własne w ramach PO KL

3.1 Działalność badawcza rynku

Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III to projekt badawczy realizowany w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL w okresie marzec 2013 – czerwiec 2015 roku. Jego wartość wyniosła 1 000 tys. zł, a problematyka objęła w 2015 roku cztery moduły badawcze:

- Efektywność staży zawodowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim (analiza danych zastanych z systemu obsługi bezrobotnych Syriusz oraz sondaż wśród beneficjentów wsparcia);
- Cykliczne badanie popytu na pracę – cykl IV (sondaż wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie województwa opolskiego);
- Aspiracje edukacyjne i zawodowe uczniów ostatnich klas szkół zawodowych z terenu województwa opolskiego (sondaż wśród uczniów

ostatnich lat szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów ostatnich lat opolskich uczelni wyższych);

- Diagnoza uczestnictwa osób w wieku 50 lat i więcej w życiu społeczno-gospodarczym województwa opolskiego (badanie zrealizowane wśród osób powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem ich aktywności ekonomicznej tj. sondaże wśród pracujących, bezrobotnych oraz osób pobierających świadczenia emerytalne/rentowe).

Ponadto opracowano publikację na temat doradztwa dla osób zatrudnionych i zarządzania wiekiem według metod stosowanych w Szwajcarii.

**wsparcie
kompetencji
na starcie**

Zakończono realizację projektu **„Wsparcie kompetencji na starcie”** w ramach Poddziałania 6.1.1 w okresie 01.03.2013-30.11.2015 opiewającego na kwotę 7 279 581,92 zł. W ramach tego projektu i współpracy z Izbą Rzemieślniczą z Mannheim (Niemcy) osiągnięto

rezultaty: ścieżkę w projekcie zakończyło 257 osób, w tym 196 osób zrealizowało staż a 255 szkolenie zawodowe. W Niemczech 50 osób ukończyło praktykę zawodową. Spośród uczestników 126 osób podjęło zatrudnienie. Przez cały okres odbyło się 6 wizyt studyjnych.

Istotnym elementem był zrealizowany przez WUP projekt systemowy **„Powrót do zatrudnienia”**, stanowiący jednocześnie element programu Specjalnej Strefy Demograficznej. Projekt opiewał na kwotę blisko 20 mln zł i był realizowany w okresie 01.04.2013 r. – 31.12.2015 r. Celem projektu

było podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia poprzez zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji oraz doświadczenia zawodowego niezbędnych do zatrudnienia w zawodzie opiekuna dziennego. Nie bez znaczenia było także umożliwienie rodzicom dzieci do 3 roku życia zamieszkującym Opolszczyznę efektywnego pogodzenia życia rodzinnego z zawodowym. Dzięki realizacji projektu miasta i gminy Opolszczyzny mogły poszerzyć ofertę usług związanych z opieką nad dziećmi o nowe rozwiązania, ograniczając przy tym koszty związane z tworzeniem i utrzymaniem żłobków czy klubów dziecięcych.

W ramach realizacji projektu systemowego „Powrót do zatrudnienia” w 2015 roku:

- zorganizowano 6 Pikników Rodzinnych upowszechniających zawód opiekuna dziennego w ramach projektu w Kędzierzynie-Koźlu, Brzegu, Nysie, Strzelcach Opolskich, Kluczborku i Opolu;
- przeprowadzono 2 szkolenia w zawodzie opiekun dzienny;
- przeprowadzono szkolenie zwiększające zakres umiejętności w udzielaniu pierwszej pomocy dla osób pracujących z małymi dziećmi;
- opracowano oraz wydano poradnik upowszechniający zawód opiekuna dziennego, który stanowił kompendium wiedzy dot. tego zawodu;
- zorganizowano 1 wizytę studyjną oraz sporządzono raport z przedmiotowej wizyty;
- zorganizowano konferencję podsumowującą projekt.

Realizację projektu zakończono na koniec 2015 roku. Do najważniejszych osiągnięć należą:

- w ramach działań rekrutacyjnych 961 osób skierowano na badania psychologiczne weryfikujące kandydatów pod kątem możliwości pracy z małymi dziećmi,
- 609 osób ukończyło szkolenia w zawodzie opiekun dzienny bądź opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym, uzyskując odpowiedni certyfikat,
- 241 osób uzyskało zatrudnienie w zawodzie opiekuna dziennego,
- 313 osób skierowano na staż w żłobku lub przedszkolu.

W 2015 roku zakończono projekt PO KLucz do biznesu 2 projekt realizowany w ramach Działania 6.2 PO KL w okresie od luty 2012 – 31 lipca 2015 przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu oraz powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim. Wartość projektu wynosiła 56 921 tys. zł. Głównym celem projektu był wzrost przedsiębiorczości w województwie opolskim oraz podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców Opolszczyzny dzięki stworzeniu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości poprzez umożliwienie chętnym osobom rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej a także zastosowanie kompleksowych form wsparcia. W ramach projektu wyłoniono firmę, której eksperci dokonali oceny wniosków o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej w kwocie 40 000,00 zł, następnie przyznano łącznie 1 218 dotacji. Uczestnicy również otrzymali możliwość ubiegania się o dodatkową pomoc w ramach podstawowego wsparcia pomostowego w postaci pomocy

finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż 700,00 PLN przez okres pierwszych 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy na otrzymanie podstawowego wsparcia pomostowego. Łącznie ze wsparcia skorzystało 1 213 osób.

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w partnerstwie z Gminą Pokój, Filharmonią Opolską, Muzeum Śląska Opolskiego oraz Zespołem Opolskich Parków Krajobrazowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014 – 2020, Oś priorytetowa V, Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, działanie 5.1 Ochrona różnorodności biologicznej, realizuje projekt pn. „Inwentaryzacje przyrodnicze kluczem do edukacji ekologicznej i ochrony bioróżnorodności”. Projekt o wartości 5 237 000,00 zł przy dofinansowaniu na poziomie 4 341 350,00 zł będzie realizowany w okresie lipiec 2015 – czerwiec 2017.

Do głównych celów projektu należą następujące działania:

- inwentaryzacja ważek na terenie województwa opolskiego ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych prawem krajowym i międzynarodowym;
- inwentaryzacja zadrzewień przydrożnych pod kątem występowania chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt i siedlisk (pachnicy dębowej, kozioroga dębosza, jelonka rogacza oraz ptaków i nietoperzy);
- poprawa stanu siedlisk gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych przez nasadzenia uzupełniające, prace pielęgnacyjne na najcenniejszych okazach drzew oraz przebudowę istniejących zadrzewień;
- modernizacja i doposażenie sal edukacyjno-wystawienniczych Działu Przyrody Muzeum Śląska Opolskiego;
- przebudowa Regionalnego Ośrodka Edukacji Przyrodniczej i Badań nad Bioróżnorodnością „Centrum Doświadczania Świata” w Ładzy;
- modernizacja ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej w celu podniesienie jej standardu i doposażenie m.in. w nowe oznaczenia, tablice oraz budowę nowej ścieżki wraz z zagospodarowaniem wokół niej terenu w elementy małej architektury co umożliwi zapoznanie się z najciekawszymi fragmentami krajobrazowo–przyrodniczymi w parku krajobrazowym i prowadzenie edukacji ekologicznej bezpośrednio w terenie;
- działania edukacyjno–informacyjne, których celem będzie zaznajomienie mieszkańców województwa opolskiego z bogactwem form życia występujących na Opolszczyźnie oraz skutkami powodowanymi przez utratę różnorodności biologicznej i ze skutkami, jakie ta utrata może mieć dla ich życia codziennego.

W 2015 r. w ramach realizacji projektu rozpoczęto przygotowania do opracowania koncepcji programu interdyscyplinarnej współpracy w obszarze ekologii w układzie administracja-przedsiębiorczość-nauka, dokonano przygotowań do postępowania przetargowego dotyczącego realizacji budowy i modernizacji ścieżek oraz zagospodarowania wokół nich terenu, dokonano oględzin drzew w zadrzewieniach przydrożnych, zinwentaryzowano aleje, skontrolowano pomniki przyrody i historyczne aleje, przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów placówek oświatowych, dokonano inwentaryzacji ważek w zakresie aspektu jesiennego, pozyskano i skatalogowano okazy do kolekcji Działu Przyrody Muzeum Śląska Opolskiego, przeprowadzono warsztaty artystyczno-ekologiczne na terenie województwa opolskiego, które zakończone zostały koncertami symfonicznymi.

III. PODSUMOWANIE

Rok 2015 można scharakteryzować jako rok spadku stopy bezrobocia, wzrostu wskaźnika zatrudnienia i aktywności zawodowej, wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, przeciętnego zatrudnienia oraz produktu krajowego brutto.

Na koniec 2015 roku bezrobocie rejestrowane na Opolszczyźnie ukształtowało się na poziomie 36 203 osób, co stanowiło 10,2% ludności aktywnej zawodowo. Tym samym nastąpiły zmiany w porównaniu do roku wcześniejszego:

- spadek liczby bezrobotnych o 6 158 osób,
- spadek procentowy liczby bezrobotnych o 14,5 %,
- spadek stopy bezrobocia o 1,6 punktu procentowego,
- wzrost popytu na pracę (o 4 479 ofert tj. 12%),
- spadek podjęć zatrudnienia (o 2 301 osób tj. 5,8%).

Znaczny spadek wielkości rejestrowanego bezrobocia uwarunkowany był szeregiem czynników. Na tę sytuację bez wątpienia miał wpływ fakt zmniejszenia napływu do rejestrów powiatowych urzędów pracy (66 475 rejestracji to o 3 363 osób mniej niż

w roku ubiegłym). Zmniejszono środki Funduszu Pracy przekazane samorządom powiatowym na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, które w roku 2014 były wyższe o 2,6% wobec roku wcześniejszego. Korzystnym zjawiskiem jest spadek ilości osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 0,9 pp.) oraz zmniejszony napływ osób rejestrujących się po aktywnych formach tj.: roboty publiczne, szkolenia, prace społecznie użyteczne oraz prace interwencyjne. Tylko po stażach odnotowano zwiększony napływ osób bezrobotnych. Udział osób zwolnionych z przyczyn pracodawcy w ogólnej liczbie rejestracji osób poprzednio pracujących w roku 2015 zmalał z poziomu 5,2% do 4,7%, a w kategorii płci bardziej dotknął kobiety, mimo iż w napływie bezrobotnych przeważali mężczyźni (najwięcej rejestracji osób zwolnionych z przyczyn pracodawcy odnotowano w zdominowanej przez mężczyzn branży przetwórstwo przemysłowe).

Analizując gospodarkę finansową samorządów powiatowych oraz strukturę wyrejestrowań można zauważyć wzrost środków finansowych skierowanych tylko na aktywną pomoc. Spadek kwot przekazanych w formie zasiłków świadczy o mniejszej liczbie osób uprawnionych do pobierania świadczeń, a więc poprzednio pracujących. Jest to pozytywne zjawisko, które potwierdzają dane dotyczące spadku liczby bezrobotnych poprzednio pracujących. Z kolei w ramach aktywnej polityki przeciwdziałania bezrobociu środki finansowe zwiększono na prace interwencyjne oraz stypendia stażowe. Zmniejszenie odnotowano tylko w pozostałych kategoriach wsparcia, z czego największe dotyczyło szkoleń (spadek o 29%).

Analiza bezrobocia w regionie pozwala zwrócić uwagę na fakt, iż spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa dotyczył wszystkich powiatów, będąc najwyższym w powiatach nyskim oraz brzeskim. Nadal problemem rynku pracy w regionie jest jego nierównomierność: z jednej strony niepokojąco wysoki poziom stopy bezrobocia w powiecie prudnickim (15,2%), z drugiej bliski bezrobociu naturalnemu poziom w Opolu (5,3%).

Spadek bezrobocia miał wpływ na stan poszczególnych grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W porównaniu z grudniem 2014 r. zmniejszył się udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,8 pp.), długotrwale bezrobotnych (o 2,5 pp.) oraz osób do 25 roku życia (o 1,1 pp.). Zwiększył się natomiast udział: kobiet (o 2,0 pp.), mieszkańców wsi (o 0,2 pp.), osób powyżej 50 roku

życia (o 1,2 pp.), bez kwalifikacji zawodowych (o 0,5 pp.). oraz niepełnosprawnych (o 0,1 pp.).

Sytuacja grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 roku (wobec roku 2014) przedstawiała się następująco:

- - kobiety: liczba bezrobotnych - 2 503 osoby, odsetek udziału w bezrobociu: + 2,0 pkt procentowe,
- - mieszkańcy wsi: liczba bezrobotnych - 2 801 osób, odsetek udziału w bezrobociu: + 0,2 pkt procentowego,
- - osoby do 25 lat: liczba bezrobotnych - 1 336 osób, odsetek udziału w bezrobociu: - 1,1 pkt procentowego,
- - długotrwale bezrobotni: liczba bezrobotnych – 4 315 osób, odsetek udziału w bezrobociu: - 2,5 pkt procentowych,
- - osoby powyżej 50 lat: liczba bezrobotnych - 1 450 osób, odsetek udziału w bezrobociu: + 1,2 pkt procentowego.

Analizując wskaźnik płynności rynku pracy w określonych grupach bezrobotnych najwyższy odnotowano wśród kobiet, gdzie wyniósł 56% (wskaźnik dla ogółu bezrobotnych – 55,9%), z kolei najniższy wskaźnik odnotowano wśród osób powyżej 50 roku życia: tylko 48,3%.

Słabą stroną regionalnego rynku pracy jest duży udział bezrobotnych nisko wykształconych, bez zawodu i bez doświadczenia zawodowego. Osoby takie, rozpatrując szansę znalezienia pracy, znajdują się na przegranej pozycji – poziom posiadanych kwalifikacji lub ich brak nie odpowiada zapotrzebowaniu pracodawców. Ponadto – jak wykazują badania np. BAEL – osoby takie charakteryzują się dużą biernością zawodową oraz skłonnością do częstszego korzystania ze świadczeń opieki społecznej oraz zasilają szarą strefę. Z drugiej jednak strony rosnące aspiracje edukacyjne społeczeństwa, wyrażone w obserwowanym od lat wzroście liczby studiujących, powodują nieunikniony wzrost udziału w bezrobociu osób z wykształceniem wyższym, których regionalna gospodarka nie potrafi „wchłonać”.

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia wprowadziła nową klasyfikację grupy bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do której należą osoby:

- do 30 roku życia,

- długotrwale zarejestrowane,
- powyżej 50 roku życia,
- korzystające ze świadczeń pomocy społecznej,
- posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku lub niepełnosprawne do 18 roku,
- niepełnosprawne.

Poszerzono wachlarz usług, z jakich mogły skorzystać osoby młode o nowe formy: bony stażowe, szkoleniowe, zatrudnieniowe oraz na zasiedlenie. Największym zainteresowaniem cieszyły się bony stażowe i zatrudnieniowe. Wsparcie było również kierowane do osób powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka bądź sprawowaniu opieki nad osobą zależną i tutaj należy wyróżnić: grant na telepracę oraz świadczenie aktywizacyjne, jednak formy te nie cieszyły się zbyt dużym zainteresowaniem. Znaczna liczba osób powyżej 50 roku skorzystała z możliwości zatrudnienia wraz z dofinansowaniem pracodawcy do wynagrodzenia. W 2015 roku rozpoczęto aktywizację osób bezrobotnych w ramach zlecania usług aktywizacyjnych na zewnątrz. Między innymi w tym celu dokonano profilowania bezrobotnych i w zależności od przynależności do profilu (I, II bądź III) zastosowane będą adekwatne formy wsparcia. Pracujący otrzymali możliwość przeszkolenia w ramach środków pochodzących z Krajowego Funduszu Szkoleniowego będącego w dyspozycji powiatowych urzędów pracy. W 2015 roku zarówno środki KFS skierowane były dla osób powyżej 45 roku życia. Natomiast w 2016 roku zniesiono ograniczenia wiekowe, określono tylko grupy mające pierwszeństwo przy kierowaniu wsparcia.

- I priorytet: wsparcie zawodowe kształcenia ustawicznego pozostające w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem mające na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych;
- II priorytet: wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- III priorytet: wsparcie młodych nowozatrudnionych pracowników na podstawie umów wynikających z wcześniej opisanego nowego instrumentu rynku pracy dla osób do 30 roku życia.

Dodatkowo Rada Rynku Pracy ustaliła następujące priorytety:

- wsparcie kształcenia ustawicznego w branżach/ zawodach, gdzie pracodawcy oferują miejsca pracy i jednocześnie zgłaszają trudności z zatrudnianiem pracowników;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w branży transportowej w zawodach: kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, maszyniści kolejowi oraz w branży usług opiekuńczych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w branżach/przedsiębiorstwach restrukturyzowanych np. w branży górnictwa węglowego, w celu utrzymania zatrudnienia;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych w celu utrzymania zatrudnienia;
- zaspokajanie zapotrzebowania powiatów, które będą wnioskowały o dodatkowe kwoty KFS na finansowanie kształcenia ustawicznego u pracodawców.

W 2016 roku Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej udostępniło 700 mln z Funduszu Pracy na realizację nowego instrumentu dla bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia. Zakłada on możliwość refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne, z jednoczesnym obowiązkiem zatrudniania skierowanych osób w pełnym wymiarze czasu pracy przez dalszy okres 12 miesięcy.

Oprócz wachlarza powyższych instrumentów skierowanych do młodzieży cały czas trwa program rządowy pn. „Gwarancje dla młodzieży”, którym objęte zostały osoby bezrobotne w wieku 15-25, a od 2016 roku ramy wiekowe zostały poszerzone do 30 lat. Program „Gwarancje dla młodzieży” adresowany jest do 4 grup:

- osób w wieku 15-17 lat, które przerwały naukę,
- osób w wieku 18-24 lata, które nie są zatrudnione, nie uczą się i nie doszkalają, w tym również osób wymagających szczególnego wsparcia,
- osób w wieku 18-29 lat zarejestrowanych jako bezrobotni, w tym również studentów zaocznych i wieczorowych,

- absolwentów szkół i uczelni pozostających bez pracy w okresie 48 miesięcy po ukończeniu edukacji oraz do bezrobotnych w wieku 18-29 lat w zakresie wsparcia przedsiębiorczości.

Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach programu „Gwarancje dla młodzieży” jest stworzenie dla uczestnika indywidualnego planu działania, który zagwarantuje dobranie najskuteczniejszej formy wsparcia. W ciągu 4 miesięcy od zakończenia kształcenia formalnego lub utraty pracy młodemu bezrobotnemu zostanie przedstawiona propozycja stażu, szkolenia, dalszego kształcenia się, oferta pracy lub inna forma aktywizacji zawodowej. Młode, bezrobotne osoby otrzymują wsparcie w formie stażu, szkolenia oraz innych form doksztalcania się. W ramach programu pozostająca bez zatrudnienia młodzież otrzyma możliwość zdobycia niezbędnego do podjęcia pracy doświadczenia lub przekwalifikowania się zgodnie z oczekiwaniami pracodawców. Wsparcie dla młodzieży oferują urzędy pracy, ochotnicze hufce pracy, agencje zatrudnienia, a także projekty wyłonione w ramach centralnych i regionalnych konkursów.

Osoby bezrobotne do 29 roku życia miały i w dalszym ciągu mają możliwość otrzymania wsparcia w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w formie pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. W 2015 roku żadna osoba nie skorzystała z takiej możliwości.

Pracodawcy znajdujący się w trudnej sytuacji ekonomicznej, u których ograniczenie ilościowe lub wartościowe w obrocie handlowym spowodowało spadek obrotów gospodarczych o co najmniej 15%, mieli możliwość skorzystania ze wsparcia finansowego na wynagrodzenia pracowników zagrożonych zwolnieniem. W 2015 roku ani jedna firma z województwa opolskiego nie złożyła wniosku o taką pomoc finansową dla pracowników do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Branże które mogły skorzystać z pomocy w ubiegłym jak i obecnym roku to takie, u których przeważający rodzaj wykonywanej działalności gospodarczej wskazuje na jej udział w handlu, przetwórstwie, transporcie, uprawach rolnych lub chowie i hodowli zwierząt, a także w wynikających z nich usługach, na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych.

Poprawa koniunktury w 2015 roku wpłynęła korzystnie na wzrost popytu na pracę wyrażony w większej ilości zapotrzebowania, jakie zgłaszali pracodawcy do urzędów pracy. Należy pamiętać, że poza wynagrodzeniami pieniężnymi pracodawcy ponoszą koszty obciążeń podatkowych i paropodatkowych (składki na ubezpieczenie społeczne) związanych z pracą. Ostatnie lata wskazują na ciągły wzrost kosztów pracy pracodawców,

co powoduje rotację popytu i podaży na rynku pracy. Świadczy o tym wysoki udział napływu bezrobotnych poprzednio pracujących w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym, przy jednoczesnym znacznym udziale ofert pracy wpływających do PUP z tych branż. Pracodawcy niestety coraz częściej decydują się na pogorszenie warunków umów zatrudnieniowych, jak również zastąpienie stałych pracowników generujących wysokie koszty mniej kosztownymi osobami zatrudnianymi w ramach tzw. „umów śmieciowych” czy też zlecaniem usług osobom samozatrudnionym. Rozwiązaniem tej patowej sytuacji może stać się nowelizacja ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, której przepisy mówią m.in. o minimalnej stawce godzinowej (12 zł) za pracę wykonywaną w formie umowy zlecenia. Przepisy mają zacząć obowiązywać od lipca 2016 r. Istnieje jednak ryzyko wzrostu zatrudnienia w szarej strefie.

O poziomie popytu na pracę poza płacami decyduje także stan koniunktury gospodarczej: popyt na pracę jest zależny od popytu zgłaszanego na rynku rzeczowym na produkty i usługi przedsiębiorstw. Analizując wskaźniki mikro- i makroekonomiczne można zauważyć ich ogromny wpływ na sytuację na rynku pracy. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych na koniec 2015 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2014 roku wyniósł 99,7 – co oznacza spadek cen w województwie opolskim o 0,3 pp.

Średnie tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych czyli inflacja w skali roku wyniosła -0,5 proc. Oznacza to, że już szósty kwartał z rzędu odnotowana została deflacja, czyli spadek przeciętnego poziomu cen konsumpcyjnych. Był to najniższy średnioroczny wskaźnik zmian poziomu cen od początku funkcjonowania w Polsce gospodarki rynkowej. W 2015 roku w porównaniu do sytuacji sprzed roku, najszybciej spadały ceny transportu (o 8,9 proc.) w tym paliwa do prywatnych środków transportu (o 13,5 proc.), odzieży i obuwia (o 4,8 proc.) oraz żywności (o 1,8 proc.).

Natomiast wzrost zatrudnienia w produkcji sprzedanej przemysłu (o 2,5%) i wzrost popytu rejestrowanego (o 14,8%) miał wpływ na wzrost produkcji sprzedanej (o 7,7%) oraz zmniejszenie zwolnień w tej branży, a to z kolei spowodowało spadek ilości bezrobotnych poprzednio pracujących w sektorze przetwórstwa przemysłowego (o 8,5%). Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2015 roku wyniosła 20,2 proc. wobec 19,6 proc. w 2014 roku.

Województwo opolskie należy do regionów o średnim poziomie rozwoju gospodarczego i jest obszarem relatywnie wolnego tempa wzrostu gospodarczego (PKB

per capita - 11 miejsce w kraju). Województwo³ należy do regionów o najniższych zasobach pracy i kosztach pracy, zajmując 5 miejsce zaraz po podlaskim, lubelskim, warmińsko-mazurskim oraz lubuskim. W porównaniu do pozostałych województw województwo opolskie zajmuje najlepszą pozycję pod względem infrastruktury gospodarczej, z kolei najgorzej wypada infrastruktura społeczna (14 miejsce na 16).

Z kolei dane statystyczne dot. całego kraju wskazują, iż głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w całym 2015 roku był popyt krajowy. Tempo jego wzrostu w całym 2015 roku wyniosło 3,4 proc przy wzroście PKB o 3,6 proc. W 2014 r. popyt krajowy wzrósł o 4,9 proc. przy wzroście PKB o 3,3 proc. Na wzrost popytu krajowego wpływ miał wzrost spożycia ogółem, które zwiększyło się o 3,2 proc. w skali roku. Tempo wzrostu spożycia indywidualnego czyli konsumpcji wyniosło 3,1 proc. w całym roku. Spośród składowych popytu krajowego najwyższą dynamiką odznaczał się wzrost wydatków inwestycyjnych (o 6,1 proc), zważywszy uwagę iż dopiero rozkręcać się będzie karuzela z nowymi funduszami unijnymi w ramach perspektywy 2014–2020. Z kolei dynamika eksportu w dużej mierze zależeć będzie od rozwoju sytuacji u naszych głównych partnerów handlowych (w szczególności Niemiec), a dynamika importu m.in. od cen surowców na świecie (w tym ropy naftowej).

Prognozy

Zgodnie z najnowszą prognozą Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową⁴ w 2016 roku tempo wzrostu PKB wyniesie 3,6 proc., co oznacza, że będzie ono takie same jak w roku ubiegłym. Przy czym w pierwszej połowie roku koniunktura będzie kształtowała się korzystniej na poziomie 3,9, pogorszenie do poziomu 3,3 proc. nastąpi w drugiej połowie. Prognozowany wzrost wartości dodanej wystąpi w dwóch sektorach: w przemyśle (o 5,5 proc.) oraz w budowlance (o 5,6 proc.). Tempo wzrostu popytu krajowego w 2016 roku wyniesie 3,4 proc., czyli tyle samo co w roku 2015. Wzrośnie spożycie indywidualne (o 3,0 proc.) oraz wartość nakładów brutto na środki trwałe (o 6,0

---

³ Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, str. 7 i 63, Gdańsk 2015

⁴ Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową kwartalny raport oceniający stan koniunktury gospodarczej w Polsce (IV kwartał 2015 r.) oraz prognozy na lata 2016-2017, str. 1

proc.). Czynnikiem wspierającym inwestycje będą środki europejskie przeznaczone na finansowanie projektów infrastrukturalnych. W sektorze przedsiębiorstw spodziewany jest wzrost awersji do ryzyka i ograniczenie wydatków inwestycyjnych.

Ekonomiści zgodnie twierdzą, iż w 2016 roku konsumpcja pozostanie „siłą napędową” gospodarki i głównie dzięki niej możliwe jest przyspieszenie PKB w 2016 r. Czynnikiem ją wspierającym może być program Rodzina 500 plus, w ramach którego budżety rodzin z dziećmi zasilone zostaną kwota ponad 17 mld i która najprawdopodobniej w większości przeznaczona zostanie na bieżące wydatki.

Natomiast w przypadku inwestycji istotne jest powstrzymanie tendencji spadkowej. Na sytuację ma wpływ wzrost obaw o otoczenie zewnętrzne (strefa euro). Ekonomisci zwracają uwagę, że największym zagrożeniem dla tegorocznego wzrostu gospodarczego w Polsce może być wyhamowanie ożywienia w strefie euro. Wskazują, że wskaźniki koniunktury gospodarczej w Europie zaczęły wyraźnie pogarszać się na początku tego roku. Jeśli te tendencje będą kontynuowane to ich zdaniem może to zagrozić dalszemu wzrostowi popytu zagranicznego na polskie towary. W przyszłości może to przynieść zatrzymanie poprawy na rynku pracy oraz wolniejsze tempo wzrostu gospodarczego.

Według prognozy w 2016 roku przewidywana jest poprawa sytuacji na rynku pracy wynikająca przede wszystkim z efektu utrzymującego się wzrostu gospodarczego w pierwszej połowie roku. Spadek stopy bezrobocia będzie jednak mniej wyraźny niż w roku ubiegłym – na koniec grudnia wyniesie ona 8,8 proc. W pierwszym kwartale 2016 roku utrzymywać się będzie w polskiej gospodarce deflacja (długotrwały spadek przeciętnego poziomu cen). Ceny zmniejsza się w tym okresie średnio o 0,3. W kolejnych kwartałach nastąpi długo oczekiwany wzrost cen konsumpcyjnych (o 0,5 proc.) W roku 2016 średnioroczny poziom inflacji wyniesie 0,7, natomiast jej poziom w grudniu 2016 wyniesie 1,8 proc. Możliwe, iż wyższa inflacja stworzy warunki do podwyższenia stóp procentowych banku centralnego. W ocenie Instytutu, w latach 2016-2017 spodziewać się należy stabilizacji złotego wobec euro i dolara. Dla przedsiębiorców jest to istotna informacja z punktu widzenia zatrudnienia. Oczekują oni dużej stabilności dwóch najważniejszych czynników cenotwórczych: płac oraz kursu złotego wobec euro, prawdopodobnie także wobec dolara.

Perspektywy zatrudnienia wg Manpower⁵ na II kw. 2016 r. wskazują, iż prognoza netto zatrudnienia dla regionu południowo-zachodniego (w którym znajduje się województwo opolskie) wynosi +14%, co sygnalizuje dynamiczny optymizm dla poszukujących pracy w tym regionie. To najwyższy wynik od IV kwartału 2010 r. Zarówno w ujęciu kwartalnym jak i rocznym odnotowano wzrost prognozy, odpowiednio o 7 i o 3 punkty procentowe.

---

⁵ Barometr Manpower Perspektyw Zatrudnienia, Raport z badania ManpowerGroup II kwartał 2016 roku, str.4

Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Powiaty, miasta i gminy	Bezrobotni	
	Ogółem	w tym kobiety
m. Brzeg	1 389	752
Skarbimierz	315	171
Grodków	1 097	631
Lewin Brzeski	637	362
Lubsza	385	196
Olszanka	193	111
PUP Brzeg	4 016	2 223
Głubczyce	1 094	599
Baborów	318	183
Branice	333	174
Kietrz	521	289
PUP Głubczyce	2 266	1 245
m. K - Koźle	2 705	1 469
Bierawa	260	156
Cisek	176	97
Pawłowiczki	315	178
Polska Cerekiew	182	106
Reńska Wieś	283	161
PUP K – Koźle	3 921	2 167
Kluczbork	1 032	623
Byczyna	403	238
Lasowice Wielkie	151	94
Wolczyn	654	373
PUP Kluczbork	2 240	1 328
Krapkowice	822	482
Gogolin	424	268
Strzeleczy	290	173

Walce	150	95
Zdzieszowice	430	255
PUP Krapkowice	2 116	1 273
<hr/>		
Namysłów	874	518
Domaszowice	129	76
Pokój	252	139
Świerczów	162	78
Wilków	221	122
PUP Namysłów	1 638	933
<hr/>		
Nysa	2 308	1 243
Głucholazy	1 154	534
Kamiennik	178	77
Korfantów	377	193
Łambinowice	343	176
Otmuchów	549	256
Paczków	692	353
Pakosławice	190	95
Skoroszyce	246	129
PUP Nysa	6 037	3 056
<hr/>		
Olesno	463	256
Dobrodzień	227	144
Gorzów Śląski	212	135
Praszka	375	216
Radłów	135	83
Rudniki	251	124
Zębowice	114	76
PUP Olesno	1 777	1 034
<hr/>		
m. Opole	3 733	1 922
Chrzastowice	182	99
Dąbrowa	320	171
Dobrzeń Wielki	336	185
Komprachcice	310	170
Łubniany	240	127

Murów	205	106
Niemodlin	563	271
Ozimek	627	338
Popielów	249	133
Prószków	213	95
Tarnów Opolski	262	160
Tułowice	159	88
Turawa	268	149
PUP Opole	7 667	4 429
<hr/>		
Prudnik	1 591	811
Biała	363	204
Głogówek	511	300
Lubrza	224	114
PUP Prudnik	2 689	1 429
<hr/>		
Strzelce Opolskie	892	511
Izbicko	94	58
Jemielnica	162	95
Kolonowskie	110	59
Leśnica	167	95
Ujazd Śląski	153	91
Zawadzkie	258	155
PUP Strzelce Op.	1 836	1 064
<hr/>		
Ogółem		
województwo:	36 203	19 766